

TÜRKİYE
HİLÂLİAHMER MECMUASI

YÜZ YİRMİBEŞİNCİ
SAYI

ONBİRİNCİ YIL

15 Temmuz 1932

ANKARA

BU SAYIDAKİ YAZILAR

- 1 — Hava ve Kimya harbine karşı sivil ahaliyi himaye tedbirleri almak lâzımdır.
 - 2 — Çocuklarımızı nasıl besleyelim ?
 - 3 — Dezenfeksiyon heyetleri.
 - 4 — Harpte hasta bakıcılık.
 - 5 — Verdiklerimiz ve beklediklerimiz.
 - 6 — Hilâlihahmer haberleri .
 - 7 — Fransızca Kısm.
-

Dere edilmeyen evrak
iade edilmez

Türkiye

Mekale ve i'ânlar Ankarada
"HİLÂLIAHMER MECMUASI",
müdürlüğüne gönderilmelidir.

Hilâliahmer Mecmuası

ANKARA

Telefon nûmerosu 3922

Merkezi Umumi tarafından iki ayda bir neşr olunur

Hava - Kimya muharebesine karşı sivil ahaliyi himaye tedbirleri almak lâzımdır:

Artık muharebeler, yedisinden yetmişine kadar değil, bütün yaşıyanları ateş altında bulunduruyor. Bundan sonra evimizle cephedeki siper arasında pek fark kalmamıştır. Bu vaziyet dolayısıyla milletçe yapılacak işler karşısındayız.

Dünya siyasi vaziyetinde karışıklık.— Yeni muharebe, her tabii afetten daha fazla dehşet saçan bir alettir. — Gaz muharebesi ve cephe gerisi. — Hava harbine karşı alınan himaye tedbirleri.

Uzak şarkta, henüz ilân edilmemiş olmakla beraber filen harp var: Çin-Japon ihtilâfı yüzünden kan dökülüyor. Çok ağır bir iktisadî buhran sebebiyle hakikaten kötü vaziyette olan dünya, uzak şarktaki kanlı ihtilâfın tesirlerinden uzak kalamıyacak haldedir. Almanyanın tamirat borçları derdi, ancak Lozan konferansının tehiri suretile şimdilik şöyle bir yana bırakılmıştır; muhtelif memleketler arasında derhal silâhlı ihtilâfa geçmek için fırsat ve

imkân arayan müzmin meseleler var. Hülâsa dünya siyasetinde müvazene bozuktur; iktisadî bitkinlik o derecedir ki, müessir bir hal çaresinin bulunabilmesi ümitleri henüz uzaktır.

Bu arada Cenevrede silâhsızlanma konferansı toplanıyor. Diplomatlar, henüz bu konferansın mevzuunu teşkil eden tezi hararetle ve samimî gibi görünen bir eda ile müdafaa ediyorlar; milletler meclisi celselerinde Çin Japon ihtilâfı ciddî ve hâkim bir eda ile münakaşa edildiği gibi.

Halbuki dünya efkârı umumiyesi, elbet zümreden en koyu kalabalığa kadar kimse bu müzakerelere, bu nutuklara ehemmiyet vermiyor herkes müteessirdir, hatta endişededir.

Yeni maharebeler

Bu endişe, açılan bir harpte muharebe unsuru olarak kullanılacak vasıtaları gözleri önüne getirenlerde tam manasile telâş halini alıyor.

Bu telâş çok yerindedir. Çünkü harp artık, her hangi bir tabii afetin tasavvur olunabilecek en ağır tahribatından daha feci ve sahası daha geniş tahribat yapacak bir mahiyet almıştır.

İlk tecrübeleri umumî harpte yapılan kimya harbi, yeni keşifler ve yeni icatlarla bu gün artık mükemmelleşmiş vasıtalarla malik bulunuyor. Bu yoldaki terakki, akılları durduracak kadar büyüktür. Denilebilirki; büyük harpten sonra medeniyet jenisini, en çok bu sahada kullanmış ve umulan bütün neticeleri almıştır.

Bu neticeler, hücum edenin mümkün olduğu kadar az masrafla, az zayıflatla ve az zamanda hücumu uğrayanı helâk etmesini temin eylemektedir. zehirleyici, iştiâl edici, yangın çıkartıcı bombalarla yüklü tayyareler, tüfek ve top ateşi teati edilen cephelerin çok gerilerinde, muharip milletin mühim bir noktasını teşkil eden bir şehri kısa bir zamanda mahvedebilecek ve ahâlisini - çocuk çocuk - zehirleyip öldürecek kudrettedir. Bir misâl: Fransanın Nancy şehrinde yapılan hava taarruzu manevraları neticesinde anlaşılmıştırki:

Bu günkü aktif ve passif türlü müdafaa vasıtalarına rağmen 114,000 nüfusluk şehri az bir zaman zarfında tamamen mahvedebilecektir.

Bir taraftan şehir ateş alırken, diğer taraftan panîge tutulan ehali üzerine atılacak gazlı bombalar, halkı bu ateşten kaçamıyacak hale getirecektir.

Yanan yıkılan, bütün sakinleri bir anda helâk olan, hiç değilse - düşman gazların en az tesirlisini kullandığı taktirde - hasta düşen bir şehir tasavvur

olunsun... Bu manzaraya tarihin hiç bir devrinde hiç bir tabii afetin yaradamadığı feci manzaradır.

Gaz muharebesi ve cephe gerisi

Türlü harp faciası görüp geçirmiş olan Türk milletinin daima kullandığı bir tabir vardır: Yediden yetmişe kadar. Bu, seferberlik hududunun genişliğini, yani harbi şiddetini ifade eder. Hakikatte yediden yetmişe kadar harbe gidildiği vaki değildir. Lâkin yeni muharebede, ateş sahasına girmek ıztırasında kalacaklar yalnız yediden yetmişe kadar olanlar değil, yeni doğandan ölmek üzere olana kadar bütün yaşayanlardır. Harp artık cephe de, siperde hülâsa mahalli bir mahiyette ceryan etmiyecektir. Harp, düşmanın her istediği yerde olacaktır; harp şehrimize, sokağımıza, evimizin içine kadar sokulacaktır. Bu bugün için muhakkaktır; çünkü tecavüz silâhlarında elde edilen tekâmül, müdafa silâhlarındaki tekâmüle göre çok fazladır. Umumi harpte tecavüz silâhları bugün tahakkuk ettirilip tecrübe leri tam muvaffakiyetle neticelenen projelerin birer taslağı idi, denilebilir. Şüphe yok ki en mükemmel dünkü taarruz aleti cephe gerisini müdafa imkânlarından mahrum bırakacak kadar müessir değildi. Halbuki bugün tecavüz silâhı, cephe gerisini müdafa için bile en müessir vasıta olarak kabul olunuyor nihayet aktif ve passif askeri müdafaanın yanı başında sivil teşkilâtın passif müdafaası ile tecavüzün muhakkak olan zararlarının azaltılmasına çalışılıyor. Sivillerin passif müdafaası demek, cephe gerisinde kuvvetli, iyi anlaşılmış, iyi kurulmuş ve iyi işler bir harp mekanizması kurmak demektir.

Görülüyorki yeni muharebenin muayyen bir harp cephesi bir muharebe hattı, bir cephe gerisi yoktur. Onun tesirleri biri birine düşman vatanın bütün arazisinde en korkunç şekilde kendini gösterebilecektir.

O halde, bugün yurdu, bütün onun içinde yaşayanlar ve bütün onun çocukları olanlar müdafa ile mükellef bir vaziyette bulunuyorlar. Bir vatandaşın, vatan müdafaasında kendi müdafaasını ve kendi müdafaasında vatan müdafaasını temin ettiği bu kadar sarıh bir tecelli görülmemiştir. Yeni harp, bir bakımdan, vatan cüzitâmı içinde vatandaşın vazifelerine dair şimdiye kadar tedvin edilmiş olan nazariyelerin, münakaşa kabul etmez bir katilikle amelileşmesidir.

Devletin mes'ul otoritesi, bu vadide elbete vazifesini yapmaktadır. Bu

toprakları, her türlü müdafaa vasıtalarından mahrum olduğumuz günlerde eşsiz bir liyakatla müdafaa etmiş olan ordu, bugün milli müdafaa işinde kudretinden asla şüphe edilemez bir kuvvettir.

Hava - Kimya harbine karşı himaye tedbirleri

Bununla beraber, ordunun aktif ve passif müdafaa tedbirleri hava kimya taarruz silâhının zararlarını asgariye indirmek için sivil ahalinin himayesi tedbirleri ile tamamlanmak icap ediyor.

Mecmuamız iki senedenberi bu hususta bütün dünyada uzun uzadıya münakaşa edilen, tecrübe edilen ve nihayet kabul olunan himaye tedbirlerini izah etmektedir. Sivil ahalinin jüridik müdafaası noktasından elde hiç bir müeyyide yoktur. Hatta, bu jüridik müeyyideler, son günlerin hadiselerine bakılırsa büsbütün gülünç bir hale düşmüştür. bir Sovyet hükümet adamının geçenlerde söylediği gibi harp hali ile sulh hali arasındaki hudut bile artık belirsizleşmiştir; Çünkü harp ilân edilmeden de harp etmek mümkün oluyor. Son Çin - Japon hadisesi bu iddianın inkâr edilemez delili değildir?

Jüridik müeyyideler bu halde bulununca, sivil ehaliyi cephede gerisinde bu müeyyidelerle düşmanın taarruzundan korumaya elbette imkan yoktur. Demek ki vak'ayı olduğu gibi kabul ederek, gelecek tecavüzü aktif ve passif tedbirleri ile defetmek vazifesini üzerine almış olan ordunun yanbaşında ve ordu otoritesi ile teşriki mesai ederek bir sivil himaye organizması vücude getirmek lâzımdır.

Bu organizma, bir hava taarruzu karşısında sivil ahaliyi korumaya matuf tedbirleri alacaktır. Bu yolda muhtelif memleketlerde vücude getirilen teşkilâtın sayfalarımızda ötedenberi bahsedilmektedir. Mecmuamızın bu mevzu üzerindeki metodik bir neşriyatı dikkatle takip olunursa, hava - kimya harbine karşı sivil ahalinin himayesi için passif sivil müdafaa organizmasının nasıl vücut bulacağı ve hangi istikamette inkişaf etmesi lâzım geldiği hakkında eksiksiz bir fikir elde edinmek mümkün olur (2).

Şu muhakkak ki, burada kullanılan «teşkilât» tabirinden ürkmemek, yâni bu teşkilâtı güç kurulur ve bahalı işler bir mekanizma sanmamak lâzımdır. Çünkü, hava hücumu tehlikesine maruz bulunan ve bu yüzden gaza karşı

(2) Hilâliahmer mecmuası, numara 122, sayfa 132-153.

himaye tedbirleri almak zaruretini duyması iktiza eden merkezlerimizde bu teşkilâta ön ayak olacak ve onu kurup işletecek kökler, bu hususta kudret ve imkândan mahrum değildir.

Her şeyden evvel şunu bilmek lâzımdır : Sivil ahaliyi hava - kimya tehlikesine karşı koruma teşkilâtı başlıca şu servislerden mürekkeptir :

1 —. Tehlikeyi ihbar ve tehlikeden kaçınma :

Tehlikeyi ihbar, askeri tarassut istasyonlarının vazifesidir. Bu istasyonların evvelden tesbit olunmuş bir alet vasıtası ile (düdük gibi) verecekleri tehlike işareti üzerine sivil ahalinin alacağı tedbirler tehlikeden kaçınmak servisini teşkil eder ki bu, taarruz ve müdafaa manevraları ile temin olunabilir. manevreler askeri otoritenin idaresinde ve tam bir gösteriş harbi şeklinde cereyan eder. Ahali, bu manevreler sayesinde, ışıklarını söndürme, melcelere sığınma gibi hususlarda meleke sahibi olur.

2 —. İlk yardım ve tedavi :

Bu, gazla zehirlenmişlerin toplanması, hastahanelere veya ilk tedavi istasyonlarına taşınması ve tedavi edilmesi diye üç sahne arzeder. Toplama ve taşınma, yardım müfrezelerinin vazifesidir. Tedaviye müteallik servisleri askeri ve sivil sıhhiye idareleri müdafaa şefinin emri altında birlikte çalışarak idare ederler.

Sivil müdafaa teşkilâtının burada mevzuu bahsetmek istediğimiz kısmı, toplama ve taşıma servisleridir.

Bu servis, belediyelerin vazifesidir. Çünkü bir defa şehir belediyesinin idaresindedir; sonrada belediyelerin itfaiye servisleri vardırki muayyen bir metot dairesinde talim ve terbiye eden kurslar vasıtası ile itfaiye servisini bu işe yarar hale getirmek pek kolaydır. Tabii itfaiye teşkilâtını gönüllülerle takviye etmek ve bu suretle müessir bir şekilde çalışacak yardım kolları vücade getirmek icap eder.

Sivil ahalinin hava - kimya harbine karşı himayesi içinde alınacak passif sivil müdafaasının çekirdeğini bu yardım kolları teşkil ederler. Bu kollar techizata ve talim terbiyeye mühtaçtırlar. Yardım kollarının ne gibi malzeme ve vasıtalara mühtaç olduklarını, başka memleketlerdeki hava - kimya harbine karşı müdafaa ve himaye teşekkülleri tesbit etmişlerdir. Mecmuamızda bunlardan tafsilatı ile bahs olunmuştur. Onun için burada tekrar etmeyi zait görmüyoruz. Kezalik kurslar hakkında da tafsilat vardır. Bu

yazılar tetkik olununca görülecektir ki gerek techizat ve gerek kurslar büyük mali menbalara ihtiyaç hissetmekten uzak şeylerdir.

Tehlikeye maruz kalan şehirler belediyeleri, bu işe tahsisi, fedakârlık sayılamıyacak bir parayı sarfetmekle «yardım kolları»nın gerek techizat ve gerek talim ve terbiye itibarı ile zaruri olan ihtiyaçlarını temin edebilirler.

Bu cihet temin olunduğu taktirde, memleketin her türlü müsellâh tarruzlara karşı müdafaası ile mükellef makamlarının kudretinden, enerjisinden, teknik kabiliyetinden de asla şüphe edilemeyeceğine göre, mesele, sivil ahalinin hava - kimya harbi tehlikesinden açıkça haberdar edilmesine kahr. Ahalinin bu tehlikeyi kat'i ve vazih olarak bilışı, işin istihdam ettiği fedakârlıklara candan gönülden katlanması icap ettirecektirki, sivillerin bu hareket tarzının, müdafa ve himaye tedbirlerinin tatbikini kolaylaştıracağında hiç şüphe yoktur. Bir çok memleketlerde, senelerdenberi yapılan tecrübeler neticesinde, mühlik gazlara karşı iyi bir himayenin, himayesi mûrat edilen sivil ahalinin tam bir hüsnüniyetle ve seve seve teşriki mesai ile kabil olabileceği anlaşılmıştır.

Her memleket, sivil ahalinin hava - kimya harbine karşı müdafa ve himaye meselesinin ehemmiyetini anlamış, bazı - memleketler 926 danberi - bu yolda tedbirler alarak ve bu tedbirleri olgunlaştırıp sağlamlaştırarak müdafa ve himayenin esaslarını kurmuşlardır.

Yazımıza başlarken kısaca kaydettiğimiz bngünkü siyasi cihan vaziyeti ne olursa olsun; Harbin daima bir yaşama vasıtası olduğu hesap edilerek tedbirli davranmak zarureti vardır. Kimse müdafa işini temin etmeden sulh perisine gönül veremez. Belediyelerimiz derhal ve alakadar otoritelerle temas ederek faaliyete geçmeleri, devrin icablarına uymakta gecikmemek demek olacaktır.

KARAHİSAR MADEN SUYU

Çocuklarımızı nasıl besleyelim ? ..

Bütün canlı mahluklar gibi insan da doğduğunun ikinci gününden itibaren yaşayabilmek için hariçten gıda almaya muhtaçtır. Bu gıda alma keyfiyeti büyük insanlar için tabii şeraitte basit olduğu halde çocuklarda ve bilhassa süt çocuklarında mühim ve ekseriya pek mulak ve güç bir mesele şeklini almaktadır.

Çocuğun doğrudan doğruya sihhati, neşvüneması, hayatıyla alâkadar olan bu hadise ilk yaşlarda münhasıran muhitindekilerin zekâsına, muhakemesine, bilgi ve tecrübesine bağlıdır. Çünkü çocuk ancak açlığını his eder ve ağlar, bağırır. Fakat bu esnada ne istediğini bilir, ne ihtiyacını kendi temin edebilir ve ne de verilen her hangi bir gıdayı intihap kudretini kazanmıştır.

Çocuk gıdaları, bilhassa pek küçük yaşlarda sunai şekilde beslenmesine mecburiyet hasıl olan süt çocuklarının tagdiyesi oldukça güçtür. Bu güçlük pek eskidenberi malûm olup feylesof Favorius bile bundan uzun uzadıya bahs etmiş ve Romus, Romulus'un sunai tagdiyeleri mithologie de ehemmiyetli bir mevki almıştır.

Bu hususta anneler bazan ifrat ve bazan da fazla tefrite düşerler. Bazı meraklı annelerin çocuğuna merakı yüzünden 7-8 yaşına kadar yalnız süt ve sütle yapılmış hafif gıdalardan başka bir şey vermekten ürkdükleri ve bu suretle zayıf, cılız, huysuz, az hareketli ve aynı yaşdaki arkadaşlarına nisbetle az neşvünema bulmuş daha az faal olabilmış çocuklara tesadüf pek çok görülen vekayi arasında olmakla beraber çocuğuna ancak büyüklerin hazm edebileceği beyin haşlaması, pirinç, pilâv ve domates dolması gibi gıdaları

vermek hevesine kapılan ikinci bir sınıf annelere de tesadûf nadir değildir. Bu nevi çocuklar belki annelerinin iftiharına layık olacak şekilde şişman olurlarsa da en ufak bir sebeble bozulurlar ve ekseriya bozuk mideli, ve daima hazım teşevvüşü gösteren bir sürü hastalığa müstait yavrular olurlar.

Çocuğun doğrudan doğruya hayatıyla alakadar olan bu meselede şüphesiz ki bu her iki sınıf annenin tuttuğu yol sakattır. Çocuk ancak ihtiyacına tekabül edecek, sarfiyatını ödeyecek ve neşvünemasını temin edecek bir surette beslenebilir.

Çocuk tabiri ve çocukluk yaşı oldukça şumullü ve her devresinde ayrı manası olan ayrı şekilde hareketi müstelzim bir hayat devridir. Bütün bu devrelerde verilmesi lâzım olan gıdalar muntazam ve bir sistem dahilinde takip edilirse ne çocuk yorulur ve ne de anne boş yere emek vermiş olur.

Küçük çocuklarda en faal uzuv hazım cihazıdır, ancak bu uzvu yormamak üzere her yaşta beslenme tarzı değişir.

Meselâ, Çocuk dünyaya geldiğinin ikinci gününden itibaren anne memesinden süt emmeye başlar. Biz sevkı tabiile yaptığı bu emme fili basit olmakla beraber yine bir çok şeraite tabidir.

Burada ilk nazarı dikkate alınacak nokta çocuğun gayri muntazam zamanlarda ve gelişi güzel bir şekilde emzirilmemesidir. Çocuğun midesi ancak meme emdikten iki üç saat sonra boşalabildiği için her bir meme arası 3 saatten aşağı olmamalıdır. Bu suretle 24 saat zarfında yavru 6-7 defa emzirilüp gece laakâl 6 saat aç ve istirahatte bırakılmalıdır.

Emzirme müddetine gelince her defasında bu müddeti 20 dakika kadar uzatmak icap eder. Bu esnada eğer çocuk uyursa uyandırılarak emzirilmeye devam olunur ve tamamilе doyduktan sonra uykuya terk edilir. Bu şekilde emzirilen yavru az zaman zarfında meme öğünlerine itiyat kazanarak ancak bu saatlerde açlık duyar ve yemek arzusu gösterir. Halbûki gayri muntazam fasılalarla, imtidadı muhtelif zamanlarda meme emen çocuklar hem daima huysuzluk gösterirler hem de sık sık mideleri bozulur ve kusarlar.

Vaktinden evvel doğan zayıf çocuklar ağızlarına aldıkları gıdayı kolay yutamadıkları için bu emzirme müddeti daha kısaltılarak adedi günde 11 - 12 defaya tezyit edilir.

Valdeden mahrum veya valdenin hastalığı dolayısıyla valde sütünden istifade edemeyecek çocuklar ya aynı şerait altında süt anne ile beslenir, yahut şişeler dahilinde hayvan sütile tağdiye edilir.

Böyle hayvan sütü ile beslenme mecburiyeti hasıl olan süt çocuklarında iki tehlike mevcuttur :

1 — Çocuğun aldığı gıda az gelir ve çocuk kâfi derecede beslenemez büyüyemez.

2 — Verilen gıda miktarı fazladır, çocuğun midesi yorgun ve bozuktur.

Bunlardan maida süt vasıtasile hariçten mikrop almak meselesi de ayrıca düşünülecek bir haldir.

Binenaleyh evvelâ şişenin ve sütün temizliğine dikkatle bu ihtimali bertaraf etmek mecburiyeti vardır.

Bunun için de iki şık vardır :

A — Eğer sütü alınan hayvanın sıhhatine ve sütçünün temizliğine itimad ediyorsak yalnız çocuğa vereceğimiz şişenin temizliğini temine çalışırız. Ve şişeyi evvelâ iyice kaynatarak sonra içine sütü koyar ve sütle beraber de 3-4 dakika kadar ısıtır çocuğa verebiliriz.

B — Eğer sütçü ve hayvan bizim takip hududumuzun haricinde iseler o zaman şişe ile beraber sütün de takımı icap eder. Bunun için de evvela sütü şişelere doldurmalı , ve ayrıca bir kap içine su koyarak iyice ısıtmalı , ve suyun derecesi harareti bir termometre ile ölçülmeli eğer derecesi hararet 60-65 derecede ise evvelce şişelere doldurulan sütler bu ısınmış su içine konarak yarım saat bırakılır ve sonra souk bir mahalde soğutulursa çocuğa muakkam süt temin edilmiş olur.

Bu suretle şişe ve sütle hariçten girmesi muhtemel mikropların duhulü bertaraf edildikten sonra sıra çocuğun kâfi derecede muvafık gıda almasına gelir.

Çocuk eğer aldığı gıdadan temamilen istifade edebiliyorsa, ve neşeli, sıhhatli, aynı zamanda muhtelif aylara tekabül eden sikleti mütenasiben tezayüd ediyorsa gıdası kâfi demektir. Yok eğer hiç bir rahatsızlığı olmadığı halde sikleti artmıyor, ve neşesizse gıdasının gayrı kâfi geldiği anlaşılarak miktarı çoğaltılmalıdır .

Bazan da hayvan sütü (keçi, veya inek, koyun sütü) çocuğa kuvvetli gelir. Ru gibi vekayide süte bi miktar su ilave edilmesi lazım gelir. Ve çocuk üç aylık oluncaya kadar sütüne yarı yarıya ve üç aydan sonra da iki kısım nisbetinde o/o 5 şekerli su veya hususî şekerlilerde hazırlanan unlu, pirinçli veya yulaf unlu ihzar edilmiş sular karıştırarak vermek daha muvafıktır. Bilhassa sıhhati yerinde olan çocuklara tatbiki pek müfit neticeler veren bu muhtelit

gıda usulünün ihzar tarzları da mühimdir. Eğer valdeler bu tarzda hareket ederlerse tatbiki da ona göre kolay olur.

Yulaf suyu hazırlamak için : 30 Gr. Yulaf bir litre souk suya konarak bir saat kadar kaynatılır, ince bir bezden süzülür, elde edilen mayiın mecmuu tekrar bir litreye iblg edilir ve muvafık miktarda sütte ilave edilir.

Pirinç suyu hazırlanmak iç : 80 G. Pirinç bir litre souk suya konarak 12 saat kadar hali üzere terkedilir, sonra iki üç saat kadar kaynatılup ince bir bezden süzülür, ve kullanılır.

Unlu su ihzarı için de : Bir litre soya 20 G; un katılarak hazırlanır.

Bir az daha büyük çocuklarda unlu su içine bir az da yağ ilavesi istenirse evvela bir kap içine 7 g. kadar tere yağı konarak kokusu zail olncıya kadra ısıtılır, sonra içine 5 gr. tos şeker 7 gr. un ve 100 gr. su ilâve ederek ısıtılır ve bilâhara elde edilen yağlı ve unlu su çocuğun sütüne karıştırılır.

Bu gıdaların sütte karıştırılması yukarda da söylediğimiz gibi keyfi olmayup günlerine, hafta ve aylarına nazaran gerek mecmu miktar ve gerek ihtilât nisbeti tahavvül eder. Bu nisbetler ve miktarlar şöyle bir liste şeklinde nazarı dikkate alınırsa her halde faideden hali değildir :

Yaş	Her öğünde alacağı miktar			Mecmu miktar	İhtilât nisbeti
1 günlük	Sakkarinli çay			60 gr.	1 süt 1 su
2 »	6 kerre	10	gramlık süt	120 »	1 » 1 »
3 »	6 »	20	» »	180 »	1 » 1 »
4 »	6 »	30	» »	240 »	1 » 1 »
5 »	6 »	40	» »	300 »	1 » 1 »
6 »	6 »	50	» »	360 »	1 » 1 »
7 »	6 »	60	» »	500 »	1 » 1 »
2 haftalık	6 »	100	» »	650 »	1 » 1 »
3-5 »	6 »	130	» »	750 »	1 » 1 »
2 aylık	6 »	150	» »	900 »	1 » 1 »
3 »	6 »	180	» »	1000 »	1 » 1 »
4-6 »	6 »	200	» »		2 » 1 »

Eğer çocuk bu şekilde tagdiye edildiği halde yine hazımsızlık gösteriyorsa bunların sütlerine bir litreye 3 gr. A. Citrique veya bir litreye 7 gr. A. Lactique ilâvesi suretile sui hazmin bertaraf edilmesi mümkündür.

Çocuğa 4-6 ncı aydan itibaren yalnız süt gıdası az gelir. Binaenaleyh bu aylardan itibaren gıdası içine 4 üncü ayda muhtelif sebze suları ve 5 - 6 ncı aydan itibaren de püreler verilmeye başlanmalıdır.

Suları alınmak üzere intihab edilecek sebzelerin en muvafık olanları : içine şeker ilâve edilmiş havuç, ispanak ve lâhana sularıdır. Bunlara muz ve domates püreleri de ilâve edilebilir.

Henüz bu aylardaki çocuklar gıdalarını kaşıkla yiyemeyecekleri için evvelâ bu ezmeleri sütle karıştırarak sulu bir halde vermek muvafık olur.

Meselâ ; bir litre kaynamış süte 20 gr. buğday, 50 gr. şeker ilâve ederek 10 dakika kaynatıldıktan sonra temiz bir bezden süzerek elde edilen sütlü ve boğdaylı olan mugaddi mamayı çocuk pek severek ve isteyerek yiyebilir.

Çocuğun yaşı gıdasını kaşıkla yiyebilecek kadar ilerlemişse püreler vermeye başlanır. Bunlar içinde bazıları lezzet ve mugaddi olması hasebile şayanı tercihtir. Meselâ :

80 gr. Bisküviyi yarım litre suda yumuşatarak içine yarım litre süt, 5 gr. şeker konarak nefis bir çocuk maması elde edileceği gibi bir litre kaynamış süte 30 gr. seker, 80 gr. buğday ilâve ve 10 dakika ısıtılmak suretile hazırlanan gıda da çocuk için lezzetli ve kuvvetli bir gıdadır.

Bunlardan bir az daha ağır fakat daha mugaddi olarak ve nisbeten daha büyük çocuklara verilebilen diğer nevi gıdalar içinde :

500 gr. süt, 35 gr. beyaz unla karıştırılarak kaynatılıp içine 25 gr. şeker ve 25 gr. tere yağı ilâve ve tekrar 10 dakika kaynatmak suretile hazırlanan gıda çocuk için pek iyi neticeler temin eder.

Bir az daha büyük çocuklarda tatbık edilecek gıda meselesine gelince bu çocuğun faaliyeti, neşvüneması ve vücudunun haline nazaran gıda miktarı değiştiği gibi her mevsimde çıkan sebze ve meyveye göre de tahavvül eder. Bu hususta en dikkat edilecek nokta çocuğun gürbüz ve sıhhatli olması olup hiç bir zaman şişmanlığı mevzu bahs değildir. Ve her mevsime göre yevmiye çocuğa lâzım olan 700-800 kalori verilebilecek gıda listeleri hazırlanabilir.

Son baharda bir haftalık gıda listesi

125 gr.	Pişmiş et	
500 »	Kıvırcık lahana	
250 »	Patates	
25 »	Unla yapılmış bir gıda	
30 »	Yağ	Birinci günde alacağı gıda miktarı
30 »	Sogau	691 kalori verir

50 gr.	Fasulye	
65 »	Kıvırcık lahana	
65 »	Havuç	
25 »	Pırasa	
200 »	Patates	
65 »	Lahana	
50 »	Yağ	
15 »	un	
220 »	elma	
46 »	Şeker	932 kalori eder .

Yarım yumurta

500 gr.	Ispanak	
100 »	Süt	
250 »	Patates	
25 »	Un	
50 »	Yağ	
20 »	Sogan	794 kalori verir.

125 gr.	Et	
500 »	Beyaz lahana	
125 »	Elma	
40 »	Yağ	
25 »	Un	
250 »	Patates	
20 »	Sogau	
5 »	Maydanus	834 kalori verir

125 gr.	Et	
560 »	Yeşil lahana	
250 »	Patates	
25 »	Yulaf	
30 »	Yağ	628 kalori verir

125 gr.	Et	
375 "	Havuç	
30 "	Yağ	
25 "	Un	
250 "	Patates	718 kalori verir.

**Son baharda çocuğa verilebilecek gıdalarla tanzim edilmiş
haftalık bir liste**

135 gr.	Pişmiş et	
375 "	Havuç	
250 "	Patates	
30 "	Yağ	
20 "	Un	
20 "	Sogan	
5 "	Maydanoz	718 kalori verir.

125 gr.	Et
250 "	Domates
100 "	Pirinç
15 "	Yağ

65 gr.	Et (ypglı)	
100 "	Süt	
376 "	Hindibağ	
200 "	Patates	
25 "	Un	
10 "	Yağ	678 kalori verir.

Yarım yumurta

500 gr.	Ispanak	
200 "	süt	
250 "	Patates	
25 "	Un	
50 "	Yağ	
20 "	Soğan	794 kalori verir.

65 gr	Koyun eti	
500 »	Yeşil fasulye	
250 »	Patates	
40 »	Yağ	
25 »	Un	706 kalori verir

50 gr.	Nuhut	
65 »	Lahana	
65 »	Kıvırcık lahana	
65 »	Havuç	
25 »	Pırasa	
200 »	Patates	
50 »	Yağ	
15 »	Un	
250 »	Elma	
40 »	Şekerle kompostu yapılacak.	

Bu suretle çöcoğa muhtelif mevsimlerde bir haftada 4687, günde 781 kalori verilebilir.

**Haylazın Mahı,
Sineğin Balı Olmaz**

Dezenfeksiyon hey'etleri

Revü enternasyonal dö la kurva rujdan

Harpte kullanılan gazlerin tesirlerini tadil için müessiratu kimyeviye istimaline tahsis edilecek hususî hey'etlerin teşkilât ve faaliyeti bir çok neşriyata saik olmuştur. Turnda askeri Şimiko - Farmosotik müessesesi müdiri miralay «Pani Yello» Disinfezion Contro gli agresivi Chimici yani «mevadî kimyevi-yenin muhrup tesirlerine yine kimyevî maddelerle mukabele» unvanlı Romada intişar eden Ofisina gazetesinde gayet müfit bir makale neşretmiştir.

Bu zate göre, kimyevî taarruzların tahtı tesirindeki muntıkaların nmumi şekilde dezenfekte edilmesi keyfiyetinin evvel emirde ordu teşkilâtı esasiyesi meyanına kabul ve idhali ve bu itibarla bütün muhariplerin bu meşakkatli işi başarabilmeleri için zamanı sulhta ona göre talimi lâzım geliyor.

Mukavim ve kabardıcı gazlerin tesirlerini izale için hususî şekilde yapılacak dezenfeksiyona gelince: Bunun için de 6 - 10 kişiden mürekkep hususî hey'etler teşkili icap etmektedir. Bu suretle vücade getirilecek hey'etler, ledilicap sivil ahalinin muhafazası için teşkil edilecek imdat teşekküllerile teşrik ve tevhidî mesai edebilirler.

Bundan başka sahibi makale, bu mühim meselenin muhtelif safhalarını askeri noktai nazarından tetkik etmekle beraber bu dezenfeksiyon ameliyesinin pratik şekillerini de tahlil ediyor ve meselâ siperlerde, kapalı yerlerde, levazım üzerinde ve sair yerlerde yapılacak dezenfeksiyon usullerini ve bunlardan hangilerinin tercihan tatbiki ve gazlerin tesirlerini izale ve tadil için hangi kimyevî maddenin antigaz olarak istimali lâzım geleceğini de bildiriyor. Bu yoldaki neşriyatile miralay Pani Yello, kimya harbi üzerine yazdığı eserlerini ikmal etmiş oluyor. Mumailayhin bu babda yazdığı eserlerin en mühimleri şunlardır :

İ. Revelatori degli aggressivi Chimici yani kimyevi taarruzları kaşifleri ve ve üç ciltten ibaret olmak üzere neşrettiği Chimika di guerra yani kimya harbi nam eserleridir.

*
* *

Gazlerin muhrip tesirlerine karşı hususi heyetler tarafından yine kimyevi maddelerle sulh zamanlarında olduğu kadar esnayı harpte de gerek sivil ahalinin muhafazası ve gerek bir memleketin teşkilâtı esasîyenin selâmeti itibarile şüphesiz pek ehemmiyetli bir meseledir. Bu teşkilâtın faidesi hakkında bir fikir edinebilmek için 1928 senesi mayısının yirminci günü Hamburkta vukua gelen bir infilak neticesinde foşren gazın sebebiyet vedriği vefiyat ve mecruhlar adedini hatırlamak kâfidir. Bu infilâk neticesinde vefiyatın pek çok olmaması, bu son seneler zarfında Almanyanın büyük şehirlerinde bu gibi ihtimallere karşı vücade getirilmiş olan teşkilâtı mahsusadır.

Havaî kimya harbinde kullanılan gazların tesirlerine bu muaddel kuvvet vasıtalarile mukabele keyfiyeti harp gerisinde kalan sivil ahalinin muhafazası için vücade getirilmiş olan teşkilâta muadil olması itibarile hiç şüphesiz, her hangi bir taarruza karşı alınacak müdafaa vasıtalarından birini teşkil eder.

Her hangi bir şehrin havaî bir kimya taarruzuna maruz kaldığı farzedilse her veçhile bu hususî imdat teşekküllerinden istiane edileceği pek şüphesizdir.

Böyle bir hal vukuunda, bir sıhhiye servisi teşkilâtı bizzarur, havaî bombardumanın tesirinde kalanları tecrit ve tedavi edecektir; bir hey'eti mahsusa tesmim edilen yerleri müsemmin gazların tesirlerini izale ve tadil edecek mukabil ve muaddel gazlarla dezenfekte edecek; itfaiye hey'eti yalnız bu gazların ika ettiği yangını söndürmekle kalmıyacak, aynı vakitte böyle bir felâkete maruz kalanları tahlis ve maddî zararları telâfi ve tamir edecektir.

İşte bu ihtimallere karşı bugün nüfusça kesafeti olan hemen her mühim merkezi ve medenî şehirlerde sıhhiye, dezenfeksiyon, tarassut hey'etleri, imdat teşkilâtı ve bu teşkilâta mahsus makina depoları mevcuttur. Fakat bunlar henüz iptidai şekillerdedir.

Binaenaleyh bu teşkilâtı takviye etmek, bu kadroda çalışacakları antigaz mücadelelerine göre talim etmek yetiştirmek, bu muhtemel havaî taarruzlara karşı müessir olabilecek bir kabiliyet ve seviyeye getirmek için fennî malûmat ile techiz eylemek ve bu maksatla sık sık tecrübe ve mumareselerde bulunmak iktiza eder.

Mamafî ihtiyatlarda olsa fennî ve sair mubahaselere girişilmeksizin zahiren

pek kolay bir iş gibi görünen bu teşkilât ya ekseriya kat'î fikir ihtilâfları veyahut havai taarruz tehlikelerinin mahiyeti hakikiyeleri hakkında lâyükile tenvir edilmemiş olan efkârı umumiye ile karşılaşılıyor.

Kimya harbine karşı sivil ahalinin himaye ve muhafazası maksadile toplanmış olan beynelmilel mütehassıslar komisyonu 1929 senesinde Bürükselde dezenfeksiyon hey'etlerinin bilhassa gazların tahtı tesirinde kalanları tedaviye tefrik edilen erkek hasta bakıcılardan teşkili lüzumunu serdetmekle beraber şehirlerin nezaleti işlerle meşgul olanlardan seçilecek olan bu hey'etin kezaik hususi surette ilbası, mükemmel aletlerle techizi ve mümkünse Salibiahmer cemiyetlerince sulh zamanından itibaren talimi arzusunu izhar etmiştir.

Muahharen 1929 senesinde Romada İsviçre ordusu baş eczacısı miralay Toman «dezenfeksiyon hey'etlerinin sureti teşkili, bunların talim ve terbiyesi ve bu teşkilâta mahsus levazimat hakkında bir eser yazdığı gibi Çekoslâvakyâ Salibiahmeri de boğucu gaz ve gazlere karşı evlerde muaddel kimyevi maddelerin saklanması salih tedbirler hakkındaki tetkikatını bildirmiştir.

Havai tehlikenin bütün cihan efkârını işgalde devam ettiği ve merkezi bütün şehirlerin Salibiahmer teşekküllerile hükümet dairelerinin ve mülki alâkadar makamların muavenetile antigaz teşkilâtile korunması çareleri hakkındaki arzu ve temennilerin gittikçe arttığı böyle bir sırada sivil faal ahalinin muhafazası için vakit geçirilmeksizin antigaz teşkilâtına vücut verilmesinin ne kadar faidebahş olacağı pek edna bir mülâhaza ile anlaşılır.

**TENBELLİĞİN SONU
DİLENCİLİKTİR**

KARAHİSAR
MADEN SUYU
HERYERDE
BULUNUR

Harpte Hastabakıcılar

*Romanya Salibiahmeri ikinci reisi
Dr. Mösyö S. Kosténsko tarafından*

Revü enternasyonal dö Kurva ruj'dan :

Salibiahmer komitası idare azasından bulunmaklığım sıfatile bugün hastabakıcıların harpteki vazaifinden bahsedeceğim. Fakat bu husustaki tetkikata girişmezden evvel harp zamanında vücudu lâzım olan bir hastabakıcının, sulh zamanında mükemmelen yetişmiş bir hastabakıcı olması lâzımgelseğini söyleyeceğim.

Harp zamanında bir hastabakıcının vazifesi yalnız doktorun yanında bulunmak ve ona yardım etmekle kalmaz. Harp zamanında insanların uğradıkları türlü türlü hastalıklar, bütün fenalıklar inkişaf eder; artar. Hıfzıssıhha kaide-lerini tatbikte imkânsızlık, yorgunluk, iyi gıda alamamazlık, adedi tekâsüf orduyu müteessir ettiği kadar sivil ahali üzerinde de tesirini gösterir. İşte hastabakıcının vazifesi o zaman ehemmiyet kesbeder ve ekseri ahvalde doktor bu hastabakıcının sayesinde sıhhati umumiyyeye taalluk eden vaziyeti tayin ve tesbit edebilir.

Harp zamanında kadın hastabakıcılar istihdamı 1854 senesinde vukua gelen Kırım muharebesinden sonra taammüm etmiştir. Buna da sebep «Mis Florans Nihtin Gal» namında bir ingiliz kadınıdır.

Memleketimiz lehine neticelenen bu muharebede Fransızlarla İngiliz ve Türkler Rusyaya karşı harbediyorlardı.

Harpte yaralanan ve hastalananlar o zaman hastahane şekline kalbedilen Üsküdar'daki kışlaya nakil ile orada yatırılıyor ve tedavi ediliyordu.

Hastalar ve mecruhlar arasındaki vefiyat miktarı pek dehşetli idi. Miktarı vefiyat yevmiye % 60 (yüzde altmış) tecavüz ediyordu.

Buna, bir de kolera vebası - tifo hastalığı inzimam etti.

İngilterede galeyana gelmiş olan efkârı umumiyeye bu bapta âcil ve müessir tedbirler alınmasını istiyordu. Efkarı umumiyenin bu galeyanını nazarı dikkate alan hükümet, bu galeyanı teskin için asıl bir İngiliz ailesinin eslafından olan «Mis Florens Nihtin Gal» namında bir madmazelin riyaseti altında bir hastabakıcı heyeti tertip ve izam etti.

Mis Florens Nihtin Gal'in aldığı mühim ve sıhhi tedbirler o kadar seri tesirlerini göstermiş idi ki yevmiye vefiyat miktarı % 60 tan % 40 a indi.

Muasırlarının «Jan Dark» a kıyas ettiği bu şayanı takdir kadın lâyük hastabakıcılık teşkilâtının ilk müteşebbis ve mucididir.

Bu mesleği ierletmek için hastabakıcılık mektepleri tesis etti ve, iyi bir hastabakıcı olabilmek için lâzım gelen şerait ve esasları vazetti.

Hastabakıcılık, hizmetkârlık değildir. Bunların vazifeleri ulvidir ve her gün daha ziyade ehemmiyet ve nezaket peyda etmektedir. Hastabakıcılar, hıfzı-sıhha ve moralin misyonerleridir ve böyle olmalıdırlar. Bunlar, içtimai sahalarda mürebbilik rolünü ifa ederler.

Her kadın iyi bir hastabakıcı olamaz; iyi bir hastabakıcı olabilmek için hüsnü niyet sahibi, hassas, arzulu olmak ve hastaları sevmek kifayet etmez, çünkü bunlar devamı olmayan meziyetlerdendir.

Hastabakıcılık mesleği bir risalettir «Apostelat». Bu meslek, müntesiple-rinden azim ve irade, tahammül, vazifesinde ciddiyet, mesleki bir aşk, tetkik ve görüş kudret ve istidadı, lütuf ve hilmiyet ve sabır bekler. Bir hastabakıcı maddiyat ve maneviyatın ıtratsızlıklarıyla mücadelede mecburdur. Vazifesini ifa esnasında en ufak bir isyan eseri ve en cüz'i bir memnuniyetsizlik alâmeti göstermemelidir. Ve hatta içtimai terbiyelerinin noksanlığı dolayısıyla bazı kimselerin hakaretlerine maruz kalsa da bundan müteessir olmamalı ve bu tahkirleri kendine mal edinmemelidir.

Bundan başka, bir hastabakıcının zatında bir intizam, şahsına ve çalıştığı yere karşı temizlik kudret ve kabiliyeti hakim olmalıdır. Bir hastabakıcı kelimenin bütün manasile bir iyi menajer «ev kadını» olmalı; yemek pişirmesini ve bilhassa hastalara mahsus yemekleri ihzar etmeği bilmeli, velhasıl hal ve harekâtile tam bir hasta bakıcı olmağa layik bir tahsil ve terbiye ile mücehhez olduğunu izhar etmelidir.

Elyevm bütün memleketlerde gerek mesleki ve gerek fahri hasta bakıcı teşkilâtı vücade getiriliyor ve bu maksatla bir çok mektepler açılıyor.

Bizim memleketimizde madam «İrina Kampi Neano» namındaki hayırper-ver bir kadının şahsî teşebbüsile bir «Romanya kadınlar Salibiahmeri» teşkilâtı vücade getirildi. Bükreşteki askerî hastanede fahri bir hasta bakıcılık mektebi açıldı. Romanyanın asil ve kibar ailelerine mensup bir çok kadın ve madmazeller bu mektebe kaydolundular.

Bu mektepte hasta bakıcılara lâzım olan dersler verilmektedir. Son cihan harbinde hastaları tedavi etmek üzere ihzar edilmiş bir hayli hasta bakıcılarımız vardı.

Kadınların zati olan meziyet ve vasıfları sayesinde Romanya kadınları da, gerek ordu sıhhiyesile düşman işgalinde kalmış olan ailelere ve gerek köyleri yakılmış, yıkılmış olan harp cephesindeki mahaller ahalisile mültecilere yaptığı filî yardım ve muavenetleriyle bihakkın mümtaz ve takdire layık bir mevki almışlardır.

Hasta bakıcıların harp zamanındaki vazifeleri gayet mühim ve çoktur. Bu kısa makalemde kadın hasta bakıcılarının harp zamanında bizzat şahidi olduğum faaliyetlerinden bir kaçını söylemekle iktifa edeceğim.

Mecruh, harp meydanından kaldırılarak mümkünse bir seyyar hasta otomobiline vazolunuyor ve doğruca ilk safi harpteki hastanelerden ve meselâ «Trotos» vadisindeki ikinci ordu hastanelerinden birine yatırılıyor idi.

Bu hastanelerde bila fasıla 24 saat ifayı vazife eden bir sıhhiye hey'eti mevcuttur. Her sıhhiye hey'eti bir operatör - cerrah ile bir radiyo mütahasssinden ve muavin tabip sıfatını haiz doktor mektebi talebesinden birile iki hasta bakıcıdan mürekkeptir. Hasta bakıcılardan biri bu cerrahi ameliyenin icrasına muktezi aletleri ihzar ile meşgul olduğu sırada ikisi de ameliyei cerrahiyei yapan doktora muavenet ediyor idi.

Bu hey'etleri vazife halinde gördüm. yaptıkları işlerin her veçhile şayanı takdir olduğunu söyleyebilirim.

Tehlikeli surette yaralanmış olan binlerce asker, hayatlarını en mükemmel ve fennî şerait dahilinde ve derhal yapılan ameliyata medyundurlar ve bu sayede hayatlarını kurtarmışlardır.

Bu sıhhi teşkilâtta hasta bakıcıların vazifeleri hemen hemen operatör doktorunki kadar mühim ve naziktir. Fakat ric'at esnasında, hastalar sıhhiye

tirenlerle uzak mesafelere naklediliyordu. Her sıhhiye treni, tahtı emrinde bir hasta bakıcı heyeti olmak üzere bir tabibin idaresine verilmişti. İşte bu ahvalde hasta bakıcıların vazifesi daha nazikleşir ve ehemmiyet peyda eder. Bir mecruhun bir sıhhiye treninde müdavâtı tıbiyye mühtaç olduğunu düşünelim. Mecruhlara böyle bir zamanda mühtaç oldukları moral tedavi ve ihtimamı verecek ancak bir kadındır; bir kadın hasta bakıcıdır.

Mecruhların yaralarını sardıktan, yemeklerini tevzi ettikten sonra hasta bakıcılar hastaların başında bunları ruhan tedaviye çalışıyorlardı: Dudaklarındaki lütüfkâr tebessümlerile hastalarına yaklaşıyorlar ve teşci'kâr sözlerle onları teselli ediyorlar, Elemlerini, ıztıraplarını tahfife gayret ediyorlardı. Bu mütebessim dudaklardan dökülen teselli cümleleri hastaların maneviyatını takviye ediyordu. En nevmî olan bile hayata kavuştuğunu hissediyordu.

34 Numaralı sıhhiye trenindeki hasta bakıcılar kaç geceler gözlerini kırpmadan hastalarının yanlarından ayrılmamışlardır! Bunu ancak gözile görmüş olanlar bilirler.

İsim veremeyeceğim, başlarında sıhhiye teşkîâtlarına, hastahanelere, sıhhiye trenlerine tıbbî levazımat vermek; mecruhlara nakdi muavenette bulunmak suretile pek büyük lütüfkârlıkta bulunmuş olan Haşmetlü Kraliçe Hz. leri olmak üzere hasta bakıcılarımızdan pek çokları mecruhlarımızın ruhül-kudsü olmuşlardır.

İstasyonlardaki hasta bakıcıları yanında merkezi ve mühim şehirlerde ve bilhassa Yassıda (Yassy) de bir de tefrik servisi vardı. 1917 senesi Kânunusani ve Şubat aylarında buradaki tefrik servisini görmiyenler, harbin mücip olduğu fecaat ve tahribatı tasavvur edemezler.

1916 - 1917 Kışında tifös dehşetli bir şekilde tahribat yapıyordu. İşte bu tarihte tefrik servisinin gösterdiği cehennemi manzara hiç hatırımdan çıkmaz.

Bu ölüm, bu mikrop sirayet yuvasında hasta bakıcılarımız, «Mis Florens Neciten Gal» in kırım muharebesinde çalıştığı gibi o soğukta ölüm mikrobile aşılarmış hastalar ve haleti nezide bulunan biçâler arasında çalışıyorlardı.

Hastaların bitleri temizleniyor, gıdaları veriliyor ve cihet cihet tefrik edilerek tahsis edilen hastahanelere sevk olunuyorlardı. Ben o zaman Yassy'deki Müsevi hastahanesinde ilk sarı cilt hastahıkları hastahanesi tesis etmiş ve bu hastahanenin idaresini deruhte eylemiştim; Hasta bakıcılarımızın bu esnada gösterdikleri yararlılıkları ve bana ittikleri yardımları şükranla kaydedirim. Sarı hastahıklar hastahanesinde en ziyade nazarı dikkatte bulundurulacak şey

nezafet ve hastalara verilecek gıdaların ihzârı meselesi olacağı için hasta bakıcılar içinden en iyi tanıdıklarımı seçtim ve bunları hastaların yemeklerini ihzar etmek, ilâçlarını vermek, icabında hastalara lavaj yapmak, hasta kovuşlarını petrol ile temizlemek gibi en ağır ve yorucu işlerde istihdam ettim ve bu sayede hastahanede hiç bir sirayet vakasına meydan vermedim.

Hasta bakıcıların daha mühim ve bundan daha ağır vazifeleri de vardır. Nitekim, harp muntakalarında bir çok köyler tahliye edilmişti. Buraların ahalisi cepheyi harp arkasındaki köylere gönderilmiş ve yerleştirilmişti. Biçareler bu köylerde her şeyden mahrum bir hayat yaşıyorlardı. Fevkalâde izdiham dolayısıyla sarı hastalıklar bunlar üzerinde ve bilhassa çocuklarda pek feci tahribat yapıyordu. İşte bu esnada hasta bakıcılarımız pek meşkûr hizmetler ifa etmişlerdir.

Bunların fedakârlıklarını teşhir maksadile pek iyi bildiğim bir vak'ayı zikredeceğim.

Bir gün «Arjot» civarında ve harp muntakası dahilindeki köylerden birini teftiş ettiğim sırada bir evde kızıl hastalığına tutulmuş iki çocuğa tesadüf ettim. Çocukları biri birinden ayırdım; ve bulundukları evi de tezenfekte ettirdim. Ve civar köyleri gezerek tathirat yapmak üzere oralara hasta bakıcılardan mürekkep bir heyet gönderdim. Sıhhiye trenleri bu esnada pek meşgul değillerdi bu trenlerde çalışan hasta bakıcılardan bir kısmını da istedim ve aldım.

Takip ettiğim meslek icabı yine burada isim veremeyeceğim fakat eski bir hasta bakıcının, talebi afv ile, ismini zikredecek ve şahidi olduğum fedakârlığını ve bu fedakârlığın insan kalbi üzerindeki tesirini söyleyeceğim.

Madam Pilazino'nun baş hasta bakıcı olduğu sıhhiye treninde madam İbonesko namında bir hasta bakıcı vardı. Madam İbonesko'yu diğer bir hasta bakıcı ile birlikte Adjod'un yakınındaki bir köye gönderdim. Bu köyün yerli ahalisi ile milliyetçileri arasında bolşeviklik fikirlerini ortaya atmak teşebbüsünde bulunan Rus askerleri de bulunuyordu. Gerek köy gerek evlerle ahur ve havlılarda hıfzıssıhhadan eser yoktu. Köy Rus hayvanlarının gübrelerinden geçilmez bir hale gelmişti Madam İbonesko ile arkadaşı ayrı ayrı her evi gezerek lâzım gelen sıhhi tedbirler hakkında ahaliye vesayada bulundular. Romanyalılar bunların nasihatlarını tutmuştu fakat Ruslar hiç aldırıyorlardı. Bunun üzerine Madam İbonesko Rus zabıtlarına müracaat etti. Bu müracaattan da bir semere hasıl olmaması üzerine Madam İbonesko lâbis olduğu beyaz hasta bakıcı elbisesile en mürdar yerlere, havlılara girdi ve elindeki büyük

süpürge ile, itidaline hâkim bir vaziyette ve Rusların istihfâf nazarları altında tathirat yapmağa başladı.

Bir müddet sonra Rus askerlerinin kâhkahaları, istihzaları durdu. Hasta bakıcı işe devam ettiği müddetçe ona teveccüh olunan nazarlar değişti. Ruslar aralarında kendi lisanlarıle bir kaç cümle teati ettiler ve bir müddet ortadan gayip olduktan sonra ellerinde kazma - kürek ve büyük süpürgeler olduğu halde avdet ettiler. Bir çeyrek saat zarfında havlı tertemiz bir vaziyete girmişti. Ertesi günü bütün köy bir bayram temizliğine hazırlanmış bir vaziyet aldı. Müzehrefat tarlalara nakledilerek oralarda yakıldı.

İşte Madam İbonesko'nun ruh ve idaresindeki bir hastabakıcının yapacağı ve yapabileceği iş Hasta bakıcılarımızdan meslegine aşık olan ve bu hususta büyük fedakârlıklar göstermiş olanların adedi pek çoktur. Burada meslekdaşlarıyla zabıtlarımızdan harp zamanında hastabakıcılarımızın şayanı kayıt faaliyetlerine bizzat şahit oldukları vakaları bu bapta neşriyatı tezyin için tahriren Romanya Salibiahmer cemiyetine bildirmelerini rica ederim.

Harbin tahrip ettiği köylere dönüldü. Avdet eden kadınlarla çocuklar hastalıktan baitap bir halde idiler. Her şeyden mahrum idiler. Oturacak yatacak evleri, arkalarına giyecek elbiseleri, yiyecek ekmekleri yoktu.

Hepimizin anası olan Haşmetlü Kraliçe Hz. leri, bunu nazarı dikkate aldı ve İngiltere ile Amerika Salibiahmerlerinin yardımıle bu harap köylerdeki hasta kadın ve çocuklara hasta bakıcı gönderdi.

Marasisti civarındaki «Rokoaza» da yıkık bir ev hatırlıyorum. Burada iki küçük yavrusunu kolları arasına almış bir kadın inliyordu. Kendisine bir merhametli komşusu tarafından gıdası olmak üzere yalnız bir parça mısır ekmeği getirilmişti. Kadının sağ kolunda büyük bir yara vardı. Bu yaranın iztirabiyle titreyordu. Bu yarayı nereden aldığını sordum. Bundan sekiz gün evvel zevcinin tabudunu çivilemekle meşgul olduğu bir sırada sağ kolunun o noktasına büyük bir civi batmış olduğunu söyledi. İşte harbin bu fecaatlerini Kralice Mari Hz. leri hastabakıcıları i'zâmı suretile tahfife çalışıyordu işte bir hasta bakıcının harp zamanında yapacağı ve yapabileceği işlerin seri' bir zübdesi.

Hastabakıcılarımızın harpte doktorlarla muharipler gibi muazzez vatana kanlarıyla hizmet etmiş olduklarını söyleyemeden geçemeyeceğim. Ben bunlardan ikisini gördüm. Biri «Hanriyet Dogotel» isminde bir Fransız kadını diğerride «Jüliyet Antonesko» namında bir Romanyalı kadındı.

Madmazel «Dogotel» Yassy» de Ekzanternatik bir hastayı tedavi ederken

aldığı sirayet mikrobile öldü. Madam «Joliet Antonsko» ise Terotos vadisindeki hastahanelerde hastabakıcılar heyetinde gece gündüz çalıştıktan sonra bitap düştü. Bununla beraber yine mütareke zamanındaki milliyetçilere yardım ve muavenetinde devam etti. Bilnetice iltihap ree ile hayata veda etti. Bu iki muhterem kadının bu fedakârlıkları neticesi hayatlarına veda etmeleri ebediyen hatırımda menkuş kalacaktır.

Romanya Salibiahmeri, bilumum Romanya kadınlarını şimdiden ulvı olduğu kadar ağır olan fahri hasta bakıcılık mesleğine hazırlanmağa davet ediyor. Bu izharat için yakında askeri merkez hastahanesile diğer hastahanelerde kurslar açılacak ve bu kursların ne vakit küşat olunacağı ayrıca ve vaktinde ilân olunacaktır.

Her bir Romanyalı kadın her vakit iyi bir hastabakıcı olabilmek için lâzım gelen evsaf ve malûmatı iktisap etmeğe şimdiden kendini hazırlamağı vazife bilmelidir.

Tenbel ile yola çıkma
ayağına engel olur

Verdiklerimiz ve Beklediklerimiz

Hilâlihmerin umumî merkezine, vatanın dört yanından zaman zaman türlü müracaatlar oluyor. Bu müracaatların hepsi birden insanda şu kanaati uyandırıyor :

«Hilâlihmer, bu vatanda yoksulların ve musibete uğramışların desteğidir; bu, bütün memlekette böylece tanınmıştır».

Fakat bazı müracaatlar da var ki, insan bunları görünce şaşakalıyor; çünkü bu müracaatları yapanların, Hilâlihmerin faaliyet sahası ne olduğunu henüz öğrenemedikleri görülüyor.

Bir gün, bir yerden mahallî kaza kaymakamının tasdikını havi olarak Umumî Merkeze bir mazbata gelmiştir. Bu mazbata ile bir fakir köylünü ölen iki eşiği için hilâlihmerden tazminat istenmekte idi.

Gene bir gün bir başka yerden, bir başkası, yanan evinden bahsederek hilâlihmerden yardım dilemiştir.

Böyle neleri var? Hilâlihmeri, hayat ve harik sigorta kumpanyası sanarak, verilmiş - böyleleri içinde veren de yok ya ! - taksitlerin primini istercesine ölen eşiğin ve yanan evin zarar ve ziyanını ödemeye davet eden bu vatandaşlar, eğer yalnız malının acısı ile yüreği yananlardan ibaret olsaydı, işin mazeret tarafını arayıp bulmak mümkün olurdu. Vakıa içi yanan insana, her zaman,

daha ziyade acıdır. Böylesinde, şuur ve mantık, ıstırap içinde kıvranan hislerin zebunudur. Lâkin, Bu müracaatlarda mantık ve imkân bulanlar arasında, o içi yananlardan başkaları da var.

*
* *

Anlaşıyor ki, Hilâliahmer, memlekette her nedense ve hangi mahiyette olursa olsun mühtaç düşmüşlerin yardımına koşmakla mükellef bir tesis telâkki edilmektedir. Bu, Hilâliahmer için fahr ve şeref veren bir telâkkidir. Gayesi, musibete uğramışların yaralarına merhem olmak olan bir müessesenin, bütün vatanda böyle tanınmış olması, onun vazifesini ifada gösterdiği müessirliği ve şumulü ifade eder. Ancak Hilâliahmer hesabına bu manayı veren bu telâkki, memlekes hesabına esef edilecek bir telâkkidir; çünkü bu, bir içtimai yardım müessesesi, alelade bir sigorta kumpanyası mahiyetinde telâkki edilebilmektedir, manasına gelir. Hilâliahmerin, şunun veya bunun ferdi zararını intaç eden bir hadisede o zarar görmüşün yardımına koşmasını istemek, gerçekten bir sigorta kumpanyasından beklenen şeyin hilâliahmerden beklenmesi demektir. Eger bu isteyen hilâliahmere senelik bir taahhüt şeklinde veya herhangi bir vesile ile yardımda bulunmuş biri ise, ettiği yardımın manasını bilmediği tahakkuk etmiş olur. Çünkü, Hilâliahmere edilen yardım, mukabilinde şahsen bir şey beklemek için bize hak vermeyen bir yardımdır. O verdiğimiz, kayıtsız şartsız cemiyete mal edilmiştir. Onu, kudretine hepimizin kendimizden bir şey kattığımız müessese, cemiyetin içindeki dertlere deva olarak kullanır. Bu müessese, hepimizin yoksullara uzanan bir tek eli mahiyetindedir. Ondandır, bizim de bir parçamız vardır diye, ayrı ayrı hiç birimizin hakkımız olamaz; hepimizin birden hakkımız vardır. Bu itibarla, Hilâliahmer müessesesi, ancak müşterek musibetler karşısında harekete geçen şefkat ve sıyanet müessesesidir.

Onun içindir ki hilâliahmer, ictimai tesanüdün tam bir ifadesini teşkil ediyor. Onun ileri bir millet içinde doğup kök salmış medenî bir tesis olduğu telâkkisi gene bundandır. Hilâliahmere, bu manası ile inanmayanlar, gayri endiş bir ileri kimsedense hotkâm bir geri kimsedir. Hilâliahmer gibi teşekküller, bir milletin medenî kemalinin ölçüsüdür.

Netekim böyle tesisler, her şeyden evvel içtimai tesanût ihtiyacını duymaktan doğmuşlardır. Bu tesanüdü, fertleri kendinden başkasını düşünmeyen geri veya bozulmuş milletler duyamazlar. Bütün dünyada, yoksulu kendi başına derman aramaya bırakmayan memleketler, ileri milletlerin memleketleridir. Sokaklarında dilenci görünmeyen, fakir ihtiyarları sürünmeyen ve kimse-siz çocukları perişan ve bitik ağlaşmayan vatanlar, dilencisi olmayan, fakir

ihtiyarları olmayan, kimsesiz çocuğu olmayan muhayyel cennetler değildirler. İngiltere' çok zenginin yam başında, bunun tam zıddı olarak çok fakiri en bol memleketlerden biridir. Fakat, bu memlekette içtimai yardım müesseseleri milletin içtimai hayatını işleten mükemmel bir organizma halindedir. Orada ferdin ferde avuç açmasına müsaade edilmez. İçtimai yardım organizması, ne-rede kendi müdahalesini icabettiren bir aykırı, bir tutumsuz varlık görürse, âdeta sevki tabii ile onu bağrına çeker ve tek yoksul manzarasını gözlerin önünden kaldırır. Bu organizmanın derece derece ve şekil şekil tesisleri vardır. Bizim Hilâlihmerimiz mahiyetinde olanı, faaliyet sahası, bütün diğer tesislerden daha şümullü olmasına rağmen, hiç bir zaman bir hayat ve harik sigortası değildir. Evi yananın zararını sigorta kumpanyası öder; eşiği öleni, mutlaka iki eşek sahibi olması mukaddermiş gibi telâkki etmeye ve onu eşiği zaten olmayanlardan farklı tutmaya, hilâlihmerin hakkı yoktur ki...

*
**

Hilâlihmerden beklediklerimiz ne kadar azami hadde varıyorsa, ona verdiklerimiz o kadar asgarî hadde inmiş bulunuyor. Nihayet senede bir lira gibi teker teker hiç birimiz için bir kıymet teşkil etmiyecek bir yardımı bizden bekleyen hilâlihmerden bizim beklediklerimizi, bu acaip hatları ile burada kaydederken, ona verdiklerimizi içimizde acı bir elem duyarak anmamazlık edemedik.

Kurulalı beri 53 senedir bu vatanda, harp zamanlarında olsun, sulh zamanlarında olsun, şurada veya burada baş göstermiş her felâketin zavallılarına dünyanın en derin, en içli şefkatini göstererek yardıma koşan hilâlihmerin bugün, kuruluşunun 53 üncü senesinde, azası mahduttur. Senelik bir yardım taahhüt eden bu azanın son seneki yardım miktarı azdır. Halbuki Türkiye Hilâlihmeri, son sene içinde 329706 lira yardım etmiştir. Beş buçuk senelik hesaplara göre, yardım miktarı 1.519.445 liraya balığ olmaktadır:

Bu bilânço çok manalıdır; bunda millî topluluk namına acı bir dağımlık manası vardır.

Netekim, hilâlihmerden yardım beklerken başkalarını düşünmeyenler, hatta gördüğü yardımı bir musibetin doğurduğu ihtiyaca değil, meselâ ev yaptırmak gibi hilâlihmerin ihtiyac lûgatında yeri olmayan bir ihtiyaca sarf edenler ne kadar çoksa, ona verirken haz duyanlar o nisbette azdır. Hilâlihmer, yardım işleri için görüşmeye çağırdıklarının, bu ulvî davete, ne bileyim ben, meselâ bir çay davetini feda edemediklerini kaç defa görmüş ve ne kadar çok müteessir olmuştur.

İçtimai yardım zevkını bir menfaatin feda edilmesi gibi bir zaruret yüzünden de değil, bir kapris yüzünden ihmal edenler, fakir ruhlu insanlardır.

Böyleleri aramızda neden çoğalmıştır?

Buna, bu kötü hotkâmlığa, içtimai derin sebep gösterenler var.

Hakikatte sebepler bunlardır. Orta devir karanlığından birdenbire, berrak gök altında en parlak güneşin nuruna çıkanlarda bir garip kendinden geçiş hali görünür. Bu bir serbesliktir ki insanı hotkâmlığa sevkeder. Böylelerinin manevî heyecanı, kendi yapma saadetlerini tartıkça duydukları hazdan ibarettir.

Bu hal - bütün böyle devirleri peçirmiş olan milletlerde olduğu gibi - içtimai bünyede bir dağınıklığa yol açar. Artık gayrendişlik gülünç olur; budalalık sayılır. İyi yaşamaya üzenişler arttıkça, bu iyi yaşamamanın imkânlarını bulmak için gayrin zararına çareler aranır. Neticede yardımsız, bakımsız ve unutulmuş kalan hayır müesseseleri, hatta ayrıca kendisinden bir sene emellerimizin tahakkukuna yaraması istenen birer intifa ocakları telâkkisine uğrar. [1]

Bu devre, şaşkınlık devresidir. Şüphe yok ki geçicidir. Nasıl ki bizde de normale doğru seri bir dönüş hareketi başlamıştır.

Ancak bu dönüşü hızlandırmak lazımdır. Çünkü içtimai tesanüt bağlarını en yüksek haddine kadar sıkılamak ihtiyacında bulunan bir memleketin çocuklarıyız. Bu bağlar, bizim, moral, siyasi ve iktisadi bütün sademelere karşı dimdik durabilmemizi temin edecektir.

Görülüyor ki, bugün hayır işlerinde, gayrendişlikteki bu gevşekliğin kökleri derindedir ve tesirleri şümullüdür. Belki ilk zamanlarda kendimizi biraz zorlamaya mecburuz; fakat ne yapıp yapıp kendimizi, kendimizden ibaret tam bir varlık değil, etrafımızdakilere bağlı bir cüz'ü varlık telâkkisine alışmalıyız.

Verdiklerimizle beklediklerimiz arasında, behemhal dürüst bir mantık ve derin bir hassaslık ölçüsü bulunmalıdır.

Sinanoğlu

[1] Geçenlerde bir Urla aklı meselesi ortaya atılmıştı. Bizim gazetelere, bunlardan Avrupa gazetelerine hemen intikal ediveren bu heyecan verici vaziyet, hilâliahmerin müfettişleri tarafından, yerinde ve derinden derine tetkik ve tahkik olundu. Neticede sabit olan şudur: Vaziyet akla güç sığar derecede büyütülmüştür. Hakikatte, bütün dünyadaki ve bunun neticesi olan bütün memleketteki iktisadi buhranın, her yanımızdaki tesirlerinin aynı olan bir tesir dalgasının Urla'ya da uğramış olmasından başka bir fevkalüde hal yoktu. Yalnız istihsalde yanlış yola sapmış olmak ve iyi çalışmamak ve daha bazı mahallî sebepler de tespit olunmuştu.

Ancak, bütün bu yaygaraya rağmen Hilâliahmerin gönderdiği beşyüz lira yardım parasından, sade 400 lirası dağıtılacak yer bulabilmiş, 100 lira mahallî Hilâliahmer kasa-sında kalmıştır.

Hilâliahmer haberleri

İzmir Verem Mücadele Cemiyetine 50 çadır itası hakkında

İzmir Verem Mücadele Cemiyeti Riyasetinden Merkezi Umumimize gelen 3/5/932 tarihli ve 194 numaralı mektupta :

Haziran haftasında Yamanlar kampını açacaklarından Eylül ayında tamamen ve aynen iade olunmak ve hüsnü muhafaza edilmek şartıyla 50 çadır ve ona göre yatak ve karyola takımlarının iareten Cemiyetimiz tarafından verilmesi istenilmektedir .

İcabıhal düşünülerek işbu kampın tesiz edilmesi için muktazi yalnız elli çadırın Eylül ayında iade edilmek şartıyla mezkûr cemiyete iareten verilmesi kararlaştırıldı.

Trahom Mücadele propaganda levhaları

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâleti Celilesinin 4/4/32 tarihli ve 16/3966 numaralı tezkeresinde: Deresden'deki Hıfzıssıha müzesi tarafından tabedülerek yirmi sandık içinde konişimento ve sair evrakıyla Vekâlet namına yola çıkarıldığı bildirilen Trahom mücadelesine mahsus propaganda levhalarının bedeli ve sevk masraflarının Cemiyetimizce tesviyesi talep edilmektedir.

İcabı düşünülerek esas nizamnamemizin on yedinci maddesinin ikinci fıkrasına tevfiikan işbu levhaların bedeliyle yol masrafının Cemiyetimizce verilerek Vekâleti Müşarünileyhaya hediye edilmesi kararlaştırıldı.

Emet kazasının Yenice köyünde evi yananlara 500 Lira muavenet

Kütahya Valiliğinden 2/6/922 tarihiyle gelen Telgrafta :

Emet kazasının Yenice köyünde zuhur eden yangın neticesinde yüz elliye mütecaviz evin bütün müstemilatı ve muhteviyatı ile birlikte kâmilan yanarak

beş yüzden fazla nüfusun aç ve açıkta kaldığı bildirilmekte ve Merkezi Umumi-
âcil yardımında bulunulması talep edilmekte olduğundan :

Yangından zarar gören bu halka muaveneten Merkezi Umumice Emet Hilâli-
ahmer Şubesine beş yüz Lira gönderilerek işbu para ile Kaymakamın Riyaseti
altında mahallî Şubesi heyeti ve sair tensip edilecek zevattan mürekkep bir
komisyon marifetiyle harikzedelerden en ziyade muhtacı muavenet olanlara en
uygun şekilde muavenet yapıp paranın mahsubu icra edilmek üzere Makam,
Komisyon ve istihkak sahipleri tarafından musaddak müfredatlı mazbatalarının
Merkezi Umumimize gönderilmesinin Vilâyete, Kaymakamlığa ve Şubemize teb-
liği kararlaştırıldı.

Dadayın Dereyücek harikzedelerine muavenet

bundan sekiz ay mukaddem Dadayın Dereyücek köyünün pelitveren par-
çasında kazaen zuhur eden harikte evleri kâmilten yanan 12 aileye Şube kasa-
sında mevcut 33 Liraya ilâveten Merkezi Umumice 327 lira gönderilerek beher
aileye 30 zar Lira miktarında bir muavenet talebini havi olarak Daday Şube-
mizden mevрут 10/5/932 tarih ve 37 numaralı mektup ve merbutları okunarak:

Kaza kaymakamının riyaseti altında Şubemiz heyeti ve sair tensip edile-
cek zevattan müteşekkil bir Komisyon marifetiyle harikzedelere 30 zar Lira
miktarında bir muavenet ifa edilmek üzere uŞbe kasasında mevcut 33 Liraya
ilâveten 387 Lira gönderilmesi kararlaştırıldı.

İstanbul Verem Mücadelesi Cemiyetine 3000 Lira borç verilmesi

İstanbul Verem Mücadelesi Cemiyeti Riyasetinden Merkezi Umumimize
gelen 24/4/932 tarihli ve 286 numaralı mektupta ; muavenetimizle 6 Mayıs
1932 tarihinde resmi küşadı icra edeilen Halk Sanatoryomunun mütedavil
sermayesi olmak ve bir sene zarfında aynen iade edilmek üzere üç bin Liranın
verilmesi talep edilmektedir.

İcabihâl düşünülerek Sanatoryomun mütedavil sermayesi olmak ve tarihi
itadan itibaren bir sene zarfında Cemiyetimize tamamen iade edilmek şartıyla
İstanbul Verem Mücadelesi Cemiyetine 3000 bin Liranın borç olarak veril-
mesine karar ita edildi.

10 kuruşluk Ş. pullarına sürşarj

Veznenin müzekkeresi mucibince mevcudu bitmek üzere bulunan beş kuruşluk şefkat pullarının ysrine konmak üzere mevcudu fazla olan on kuruşluk Şefkat pullarından bir milyon adedinin Hakimiyeti Milliye Matbaasında siyah mürekkep ile (Beş kuruşluk) sürşarj yaptırılmasına ve bu suretle on kuruştan beş kuruşa tenezzül eden kıymetten basıl olan farkın icrayı mahsubuna karar verildi.

Merkez ve Şubelerimizin Bütçelerinin tasdikî

İstanbul Merkezinin Eminönü ve merbutu Şubeleri Malatya, Akçadağ, Hekimhan., Finike, yozgat, Emet, İskilip, Gediz, Çarşamba, Eskişehir, Sorgun, Turgutlu, Viranşehir, Pasinler, Tarsus, Erzurum, Tavşanlı, Seyitgazi, Kastamonu, Tekirdağ, Balıkesir, Alûcar, Orhaneli, Araç Merkez ve Şubelerimizin 932 - 933 senesi Bütçelerinin kabul ve tasdikına karar verildi.

İntihapları tasdik edilen merkez ve Şubelerimiz

Yalvaç, Fenike, Yozgat, Şarki karaağaç, Fatsa, Gebze, Emet, Gediz, İskilip, Kulp, Sındırgı, Hekimhan, Malatya, Akçadağ, Akşehir, Birecik, Kahta, Pütürke, Adıyaman, Ordu, Erzincan, Viranşehir, Amasya, Tokat, Kilis, Ürgüp, Tirebolu, Sarıkamış, Aydın, Turgutlu, Tarsus, Bilecik, Akhisar (İzmir), Fatih Merkez ve Şubelerinde yapılan intihapların kabulüne karar verildi.

Irak Hilâliahmer Cemiyeti

Irakda da bir Hilâliahmer cemiyeti teşekkül etmiştir. İnsanı ve medeni gayeleri kendine hedef ittihaz eden Hilâl ve Salibiahmercilik teşkilâtının yeni krallıkta da te'essüsü bizi çok memnun etti. Yeni hemşiremize büyük muvaffakiyetler dileriz .

Bir teşekkür

*Ankarada Türkiye Hilâliahmer Merkezi Umumisi
riyaseti aliyesine*

Dört seneden beri ayağıma arız olan hastalıktan dolayı ahuenin içerisinde vakit geçirmekte iken cemiyeti muhteremenin 23/2/1932 tarih 161 numaralı mektubu kemali meserretle yeddime vasıl oldu. Bizim gibi zuafa ve fukara göstermiş olduğunuz şefkat ve muavenetten dolayı sathezar teşekkür ederim. Şarkî Karaağaç kaymakamlığı vasıtasile tarafı âcizaneme gönderinle sun'î ayağı aldım. Hükûmeti Cumhuriyenin büyük nimetlerinden birini daha tatmış olmakla gece ve gündüz sevinçler içerisinde olduğumu beyan ile hörmetlerimi takdim ederim efendim. 3/3/1932

Gelendost nahiyesinin aşağı mahallesinden
Müezzîn Oğullarından
İsa oğlu Mehmet

Neşredilen faideli kitaplar

Hakimiyeti Milliye refikimizin tahrir müdürü Naşit Hakkı bey arkadaşımız ırfan hayatımıza bir eser hediye etti. Şark vilâyetlerimizin bazı yerlerinde müzmin bir yara şeklini almış olan eski derebeyliğin an'anesini, içtimai neta-yicini ve imparatorluk devrinde kendilerinin nasıl şımartıldıklarını, doğru görüşleriyle, muhakemesiyle teşhir ve teşrih eden Naşit Hakkı bey bu eseriyle kendisinin yalnız bir gazeteci değil aynı zamanda da müdekkik bir içtimaiyatçı olduğunu isbat etti.

Türk gazeteleri «Derebeyi ve Dersim» unvanını taşıyan bu eserden bahs ederken hiç bir müellif ve esere nasip olmayan ve bihakkin yerine masruf bulunan teveccühü izharda tereddüt etmemişlerdir. Genç müellif arkadaşımızı muvaffakiyetinden dolayı tebrik eylerken diğer mevcut notlarını da tanzim ederek meçhul kalan bu diyar hakkında bizi tenvir etmesini istiyeceğiz.

Türkiyede suçlu çocuk

Amerikada Kolombiya darülfünunu fenni terbiye şubesi mezunlarından Hilmi Malik bey lisanımızda şimdiye kadar hiç tedvin edilmemiş bir mevzu hakkında bizi tenvir etmiştir.

Huysuz veya arsız diye ithham edilen bir kısım çocuklar hakkında bu eser okunduktan sonra onların ne kadar bigünah oldukları anlaşılıyor. Terbiyecilerimize, muallimlerimize bu eseri hassaten tavsiye ederiz.

KARAHİSAR MADEN SUYU

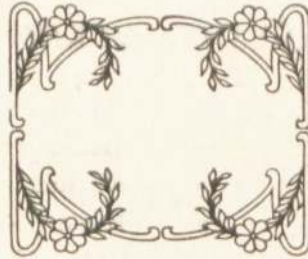

HER YERDE
BULUNUR

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZİN HESAP HULÂSALARI

İ s m i	T a r i h i	Varidatı	İrsalâtı	Sarfıyatı
Uzunköprü	1/1 /932 — 31/3 /932	7,450	4,486	565
Beykoz	1/1 /932 — 31/3 /932	36,694	—	10,324
Kocaeli	1/1 /932 — 31/3 /932	63,165	100,700	68,769
Karacaviran	1/10/931 — 31/3 /932	16,650	11,980	462
İlgaz	1/10/931 — 31/3 /932	6,260	8,602	947
Çatalca	1/1 /932 — 31/3 /932	9,338	280	412
Fatih	1/7 /931 — 31/3 /932	285,795	186,500	75,075
Koçhisar	1/1 /932 — 31/3 /932	1,845	—	75
Elaziz	1/1 /932 — 31/3 /932	204,505	84,360	56,941
Mardin	1/7 /931 — 31/3 /932	101,125	54,293	27,780
Akdağmadeni	1/7 /931 — 31/3 /932	14,410	10,755	2,321
Sinop	1/10/931 — 31/12/931	8,800	6000	2,491
Bodrum	1/1 /932 — 31/3 /932	7,636	20,000	860
Mersin	1/1 /932 — 31/3 /932	372,884	356,886	145,623
Bursa	1/1 /932 — 31/3 /932	121,829	4,127	90,201
Tarsus	1/1 /932 — 31/3 /932	56,820	40,000	11,229
Nusaybin	1/1 /932 — 31/3 /932	6,500	—	6,100
Ayancık	1/1 /932 — 31/3 /932	72,972	35,000	6,840
Ankara	1/7 /931 — 31/12/931	275,025	100,000	80,595
Şile	1/1 /932 — 31/3 /932	2,830	1,980	455
Gevaz	1/1 /931 — 31/12/931	4,570	—	70
Daday	1/1 /932 — 31/3 /932	16,951	4,228	4,239

İ s m i	T a r i h i	Varidatı	İrsalâtı	Sarfiyatı
Kadıköy	1/1 /932 — 31/3 /932	90,588	30,000	56,421
Adalar	1/1 /932 — 31/3 /932	10,350	17,990	6,535
Tavas	1/1 /932 — 31/3 /932	6,345	5,712	165
Eskişehir	1/1 /932 — 31/3 /932	138,948	44,952	31,515
Edirne	1/1 /932 — 31/3 /932	35,765	30,984	11,112
Akhisar	18/11/931 — 31/3 /932	60,147	15,000	16,562
Viranşehir	1/10/930 — 31/12/931	6,731	1,200	2,150
Beyoğlu	1/1 /932 — 31/3 /932	591,268	6,900	309,131
Beşiktaş	1/1 /932 — 31/3 /932	80,532	64,000	15,232
Ükûdar	1/7 /931 — 31/12/932	130,724		70,232

Merkez ve Şubelerimizin tasdik olunan yeni heyeti idareleri

BALIKESİR MERKEZİ

Birinci Reis	Ahmet Emin Bey	Belediye Baş Tabibi
İkinci Reis	Niyazi Bey	Ser Müstantik
Kâtip	Seyfettin Bey	Belediye Doktorlarından
Muhasip	İsmail Bey	Tiridi zade
Veznedar	Veli Bey	Kırımî zade Tüccardan

KÜTAHYA MEKEZİ

Reis	A. Ferit	Bey	Hastane Ser tabibi ve Operatörü
İkinci Reiz	Salahattin	»	Eczacı
Mnhasip	Remzi	»	Muallim
Kâtip	Zühtü	»	Hastane Eczacısı
Veznedar	İhsan	»	Haya zade kuyumcu

KARTAL ŞUBESİ

Reis	Hüseyin Lütfi	Bey	Kartal Maarif memuru ve mektep baş muallimi
Kâtip	Sabiha Hanım		Muallim
Veznedar	Mehme Ali Efendi		Bakkal
Aza	Şefik Bey		Bahriye mütekaitleinde
»	Necati	»	Ziraat Mühendisi
»	Ömer Ağa		Zürradan
»	Mediha Hanım		Muallim
»	Nuri Bey		Sihhat memuru

SÜRMENE ŞUBESİ

Reis	Mustafa	Bey	Kulaç Zade
Kâtip	Aziz	»	Aziz Ağa Zade
Veznedar	Hakkı	»	Kır Ali Zade
Aza	Mehmet	»	Kefeli Zade
»	Sadik	»	Bektaş Zade
»	İhsan	»	Molla Osman Zade
»	Şükrü	»	Doktor
»	Hasan	»	Çilingir Zade

ALUCRA ŞUBESİ

Reis	Şükrü	Bey	Ziraat Bankası memuru
Kâtip	Sıtkı	»	Dava Vekili
Veznedar	Sami	»	P. T. T. Müdürü
Aza	Hulûsi	»	Baş Muallim
»	Tahir	»	Muallim
»	Galip	»	»
»	Behice Hanım	»	»
»	Haydar Bey		ZaBıt Kâtibi

ORHANELİ ŞUBESİ

Reis	Hasip	Bey	Mücadele baş tabibi
Kâtip	Hakkı	»	Tapo memuru
Veznedar	İbrahim	»	
Aza	Yusuf Ziya Ef.		Müftü
»	Melek H.		Kabile
»	Hacı Ömer Bey		
»	Hüsnü	»	Baş Muallim
»	Şadiye Hanım		Muallim

MURADIYE ŞUBESİ

Reis	Bekir Sıtkı	Bey	Maliye Tahsil memuru
Kâtip	Tahsin	»	Sıhhat memuru

Veznedar	Ziver	Bey	Posta ve Telgraf Mûdürü
Aza	Cemal	»	Belediye Reisi
»	Mehmet	«	Tahrirat Kâtibi
»	Hamit Hakkı	»	Malmûdürü
»	Galip	»	Gümrük idare memuru
»	Ahmet	»	Tapo memuru

BEYKOZ ŞUBESİ

Reis	Dr. Nuri	Bey	
Kâtip	Recai	»	
Veznedar	Kâmil	»	Mühendis
Aza	Fâruk	»	Tüccardan
»	Hüseyin	»	
»	Şevki	»	Mütekait
»	Müdire Süreyya Hf.		
»	Lüfiye Asaf	»	

ÇARŞAMBA ŞUBESİ

Reis	Ahmet Bey Tülez	Zade	
Kâtip	Süleyman Sırrı	Bey	Eczacı
Veznedar	Hasan	Bey	Ziraat Bankası Memuru
Aza	Dr. Hurrem	Bey	
»	Fermude Hanım		Kâbile
»	Mehmet Emin	Bey	Ziraat Bankası muavini
»	Salih Zeki	»	Baş Muallim
»	Davut	»	Hususi Muhasebe tahsildarı

Seyit Gazi Şubesi

Reis	Veli	Bey	
Kâtip	Hüseyin Avni	»	
Veznedar	Yakup	»	
Aza	Hafız Cafer	Ef.	
»	» Süleyman	»	
»	Süleyman	»	Hacı Ahmet Zade
»	Süleyman	»	Halim Zade
»	Yusuf Çavuş		

TAVŞANLI ŞUBESİ

Reis	Nizamettin	Bey	Doktor
Kâtip	Mehmet Ali	»	Ziraat Bankası Muavini
Veznedar	Mehmet Muhittin	»	Boyacı Zade

GEMLİK ŞUBESİ

Reis	Hüseyin Baştuğ	Bey	Maarif memuru, Yatı mektebi müdürü
Katip	Raşit	»	Yatı Mektebi muallimi
Muhasip	Niyazî	»	Gümrük Merkez Memuru
Aza	Ekrem	»	Müddei Umumi
»	Ziya	»	Jandarma kumandanı
»	Hüsnü	»	Eşraftan
»	Osman	»	Tüccardan
»	Eşref	»	»

TOKAT MERKEZİ

Reis	Mustafa	Bey	Sihhat ve İ. M. Müdürü
İkinci Reis	Cemil	»	Doktor
Kâtip	Kadri	»	Sihhat İşleri Katibi
Muhasip	Lütfü	»	Sihhat Memuru
Veznedar	Hüsnü	»	Vilâyet tahrirat Baş kâtibi
Aza	Şeref	»	Defterdar
»	Talat Kadri	»	Operatör
»	Emin	Bey	Hususi Muhasebe Müdürü
»	Sıtkı	»	Salih Zade
»	Ahmet	»	Hacı Ali Bey Zade
»	Aptullah	»	Meclisi Umumi azasından
»	İsmail Hakkı	»	Orta mektep müdürü
»	Şevki	»	Nüfus Müdürü
»	Osman	Bey	Baş Muallim
»	Naci Saffet	»	Eczacı

GİRESON MERKEZİ

Reis	Osman Fikret	Bey	Topal oğlu
İkinci Reis	Dr. Ali Necmi	»	
Muhasip	Rauf	»	Hacı Şeyh oğlu
Kâtip	Feyzi nuri	»	Maarif Sicil Memuru
Veznedar	Ali Haydar	»	Duman oğlu

ARDAHAN ŞUBESİ

Reis	Sabri İzzet	Bey	Toccardan
Katip	Korkut	»	Baş Muallim
Veznedar	Mehmet Talip	»	Belediye Kâtibi
Aza	Dr. Muharrem	»	
»	Kâzım	»	Belediye Reisi
»	Ali Rıza	»	Ziraat Bankası memuru
»	Feyzullah	»	Sihye memuru

MARAŞ MERKEZİ

Reis	Ziya	Bey	Kadı Zade
İkinci Reis	Dr. Veliyyüttin	»	
Muhasip	Selman	»	Zülkadir Zade
Katip	Hüsnü	»	Ramazan Zade
Veznedar	Feyzullah	»	Sihye memuru

MUDANYA ŞUBESİ

Reis	Mehmet	Bey	Eczacı
Muhasip, Kâtip	Hayri	»	Muallim
Veznedar	Cemil	»	Kırtasiyeci
Aza	Dr. Ragıp	»	Hükümet tabibi
»	Şevket	»	Muallim
»	Halil	»	Muallim
»	Abdullah Galip	»	Avukat
»	Asım	»	

ANTALYA MERKEZİ

Reis	Semih Kamil	Bey	Memleket hastanesi baş doktoru
İkinci Reis	Cemal	»	Defterdar
Muhasip	Mehmet Ali	»	Ziraat bankası müdürü
Kâtip	Macit Kâmil	»	Memleket hastanesi eczacısı
Veznedar	Ahmet Şevki	»	Zaman Gazetesi sahibi

ŞARKİ KARAHİSAR ŞUBESİ

Birinci Reis	Dr. Raif	Bey	Sıhhat müdürü
İkinci Reis	Hüseyin	»	Orta mektep riyaziye muallimi
Kâtip	Dr. Hasan Naci	»	Merkez Hükûmet tabibi
Muhasip	Burhan	»	Belediye Muhasibi
Veznedar	İbrahim	»	Eczacı

AYVALIK ŞUBESİ

Reis	Nazım	Bey	Doktor
Veznedar	Zeki	»	Fabrikatör
Kâtip	Kenan	»	Diş doktoru
Aza	Şükran Muzaffer Hanım		
»	Memduh	Bey	İş Bankası müdürü
»	İzzet Binnaz	»	Tüccardan
»	Niyazi	»	Eczacı
»	Macit	»	Belediye azasından

SORGUN ŞUBESİ

Reis	Hasan Basri	Bey	
Kâtip	S. M. Şükrü	»	
Veznedar	Hakkı	»	
Aza	Ahmet Münür	»	Maarif Müdürü
»	Fahri	»	Jandarma K.
»	Sakıp	»	Müstantik
»	Şevket	»	Askerlik şubesi muamelât memuru

Aza	Ahmet İhsan	Bey	Hükümet doktoru
»	Asım	»	Murat Zade. Eşraftan
»	Nurettin	»	Müskirat inhisar memuru

DİYARİBEKİR MERKEZİ

Birinci Reis	Gafur Nüzhet	Bey	Doktor
İkinci Reis	Hakkı	»	Tütün inhisarı atelye müdürü
Kâtip	Cevdet	»	Orta mektep mualimi
Muhasip	Ahmet	»	Tütün Atelye Muhasebecisi
Veznedar	Nedim	»	Pirinççi Zade
Aza	Burhanettin	»	Nümune hastanesi Baş Hekimi
»	Halit	»	K 7 Baş Hekimi
»	Mustafa	»	Emrazi Dahiliye müteassısı
»	Dr. Ali Rıza	»	
»	Danyal	»	Fotografçı
»	Tahsin Cahit	»	Matbaa Baş muharriri
»	Sıtkı	»	Tevfik Efendi Zade
»	Ömer Efendi	»	Müftü
»	Mustafa Seyfullah	»	San'atlar Mektebi kâtibi
»	Sabri	»	Helvacı zade Tüccardan

BERGAMA ŞUBESİ

Reis	Ziya	Bey	Eczacı
Kâtip	Fuat	»	Noter muavini
Muhasip	Hasip	»	İş Bankası memurlarından
Aza	Nesibe Hanım		Kâbile
»	Lütfü	Bey	Noter Dairesi Memurlarından
»	Hakkı	»	Tüccar muhasibi
«	Hüseyin Fehmi	»	Muakkip
»	Fuat	»	Evkaf Memuru

OF ŞUBESİ

Reis	Aziz	Bey	Dava Vekili
Veznedar	İsmail	»	Sarı Ali Zade
Katip	Şevki	»	Belediye Memuru

aza	Resul	Bey	Ahmet Efendi Zade
»	Kemal	»	Abdik Zade
»	İbrahim	»	Hacı Osman Zade
»	Hızır	»	Hacı Bahadır Zade
»	Hurşit	»	Veli Zade

KOCAELİ MERKEZİ

Reis	Nuri Necati	Bey	Doktor
İkinci Reis	Mehmet Ali	»	Avukat
Muhasip	Rıfka	»	Halk Bankası Müdürü
Veznedar	İbrahim Nazif	»	Saatçi
Kâtip	Mustafa	»	Muhasebei Husûsiye Baş Kâtibi
Aza	Ziya	»	Eczacı
»	Celâl	»	Doktor
»	Ziya	»	Doktor
»	Kadri	»	Ticaret Bankası Müdürü
»	Nail	»	Avukat
»	Ferit	»	Tüccardan
»	Emin	Efendi	Terzi Zade
»	Rıza Oruç	Bey	
»	Aziz	»	Avukat
»	Faik Nüşet	»	Manifaturacı

ADAPAZARI ŞUBESİ

Reis	Nuri Abdi	Bey	Doktor
Muhasip	Rifat	»	Ziraat Bankası Muhasibi
Kâtip	Cemil	»	Diyanibekirli Zade
Aza	Muhittin	»	Mütekait Binbaşı
»	Salih	»	Eczacı

ISPARTA MERKEZİ

Reis	Ali Rıza	Bey	Orta Mektep Fransızca Muallimi
İkinci Reis	Ethem	»	Operatör
Muhasip	Ömer Âdil	»	Güllü oğlu
Katip	A. Hamdi	»	Mücennim oğlu

Veznedar	Ziya	Bey	Evkaf Mûdürü
Aza	Zahide Durmuş	Hf.	
»	Zeynep İhsan	Hf.	
»	Operatör Necati	Bey	Doktor
»	Emin	»	Eczacı
»	Ali İsmail	»	Dr. Baktriyolog
»	Sami Süleyman	»	Doktor
»	Dr. Ragıp	Bey	Hükûmet tabibi
»	Hilmi	»	Orta Mektep Mûdürü
»	Yusuf	»	Hacı Ömer Oğlu
»	Süleyman	»	C. M. Baş M.

HASANKALE ŞUBESİ

Reis	Tahsin	Bey	Ziraat Bankası Memuru
Katip	İlhami	»	Belediye Muhasebecisi
Veznedar	Âdem Rıza	»	Tüccar

MERSİN MERKEZİ

Reis	Ziya	Bey	Ziraat Bankası Mûdürü
Kâtip	Güzide	Hf.	Vali Bf. Refikası
Muhasip	Hayri	»	Belediye doktoru
Aza	Dr. Rüştü	»	Dispanser sertabibi
»	Asım	»	Mersin Belediye İskele Memuru

KASTOMONU MERKEZİ

Reis	Dr. Ferit	Bey	Sihhat ve İçtimai Muavenet Mûdürü
İkinci Reis	Dr. Selim	»	Hastahane Operatörü
Muhasip	Müslim	»	Ziraat Bankası Mûdürü
Veznedar	İzzet	»	Muhasebei Hususiye Mûdürü
Kâtip	A. Sait	»	Diş tabibi
Aza	Fazlı	»	Tütün İnhisar Mûdürü
»	Nuri	»	Lise
»	Bahtiyar	»	Ziraat Mûdürü
»	Şefik	»	Noter

Aza	Numan	Bay	Nuh Zade
»	Suphi	»	Salim Ef. Zade
»	Faik	»	Akdoğanlı
»	Tahsin	»	Müftü zade
»	Ahmet	»	Posta Mûdürü
»	Osman	»	Eczacı

SAMSUN MERKEZİ

Reis	Dr. İzzet niyazi Bey	
İkinci Reis	Eczacı Cevat	»
Muhasip	Naci	» Selânik Bankası İkinci Mûdürü
Kâtip	Atuf	» Selânik Bankası Memurlarından
Veznedar	Selmi	» Ziraat Bankası ikinci Mûdürü
Aza	Adile Şerfettin Hf.	
»	Behiye Ali Rıza	»
»	Belkıs Hudai	»
»	Celâl	Bey Şevrole Acentesi Mûdürü
»	Dr. Hasan Fehmi	»
»	Dr. Servet	»
»	Şevki	» Mirza zade
»	Ragıp Bey	» Vilâyet Encümeni azasından
»	Aziz	» Avukat
»	Zeynelabidin	» Defterdar

ANKARA MERKEZİ

Reis	Naki Cevat	Bey	Ziraat Bankası Şube Mûdürlerinden
ikinci Reis	Hamit Osman	»	Doktor
Muhasip	Nejdi	»	Divanı Muhasebat Mürakiplerinden
Veznedar	Muzaffer	»	Sebat Eczahanesi sahibi
Kâtip	Naşit	»	Toygar Zade
Aza	Aka Gündüz	»	
»	Dr. Ziya	»	Sıhhat Vekâleti İspenciyari Mûtehassısı
»	Münür Hayrı	»	İsmet Paşa Kız Enstitüsü Mûdürü

Aza	Rauf	Bey	Osmanlı Bankası İkinci Müdürü
»	Koç Zade Vehbi	»	Tüccardan
»	Kemal	»	Belediye müfettişi
»	Behçet Kemal	»	İktisat Vekâleti Maden Mühendislerinden
»	Halim	»	Ziraat Bankası Merkez Müdür Muavini
»	Cemal	»	Piyango Bayii
»	Veli	»	Noter

Tenbele iş buyur,
sana akıl öğretsin

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ

İzmir Merkezine mensup Karşıyaka Dispanserinin
1932 SENESİ NİSAN AYINA MAHSUS SİHHİ
İSTATİSTİK CETVELİ

Hastalığın ismi	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları	20	10	30
Karaciyer	10	15	25
Kalp	6	4	10
Sinir.	35	15	50
Sıtma	60	70	130
Zatürree	7	3	10
Zatülcenp	6	4	10
Romatizma.	13	15	28
Grip ve enfluenza	45	25	70
Bronşit	20	10	30
İshal	3	2	5
Yekûn :	240	168	408

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ

Izmir Merkezine mensup İkiçeşmelik Dispanserinin
1932 SENESİ NİSAN AYINA MAHSUS SİHHÎ CETVELİ
BİR AY ZARFINDA MÜRACAAT EDEN HASTA MİKTARI

Hastalığın ismi	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları . . .	23	8	31
Bronşit	94	52	146
Kalp	7	16	23
İdraryolu	2	1	3
Sinir	18	10	28
Diger devren hastalıkları	6	11	17
Cilt	14	3	17
Apandisit	0	0	0
Kara cıger ve safra . .	3	1	4
İshal ve anterit . . .	11	9	19
Sıtma	131	99	230
Grip ve enfluenza .	121	96	217
Zatürree	7	8	15
Zatülcenp.	8	4	12
Akciyer veremi. . . .	7	9	16
Sair âza veremi. . . .	3	1	4
Romatizma	16	8	24
Nefrit	4	2	6
Kadın hastalıkları. . .	0	0	0
Harici hastalıklar. . .	0	0	0
Sair hastalıklar. . . .	0	0	0
Kuş palazı	0	0	0
Kızamık	0	0	0
Bogmaca	0	0	0
Yekûn	522	379	901

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ

İzmir Merkezine mensup İkiçeşmelik Dispanserinin

1932 SENESİ MAYIS AYINA MAHSUS SİHHİ CETVELİ

Hastalığın ismi	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları	31	18	49
Şekerli diyabet	0	0	0
Kâlp	12	25	37
İdrar yolu	11	13	24
Sinir	58	21	79
Devran hastalıkları	9	14	23
Bronşit	97	33	130
Cilt	38	20	58
İshal ve anterit	22	19	41
Apandisit	1	3	4
Sıtma	214	158	372
Grip	75	56	131
Zatürre	1	1	2
Zatülcenp	12	14	26
Akciyer veremi	3	6	9
Sair âza veremi	2	0	2
Romatizma	40	21	61
Karaciğer ve safra yolları .	9	3	12
Veladi zaaf	2	0	2
Nefrit	2	9	11
Sair hastalıklar	67	58	125
İhtiyarlık	5	1	6
Boğmaca	0	0	0
Kanser	0	0	0
Firengi	0	0	0
Yekûn	493	711	1204

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ
İzmir Merkezine mensup Karşıyaka Dispanserinin
1932 SENESİ MAYIS AYINA MAHSUS SİHHİ
İSTATİSTİK CETVELİ

Hastalığın ismi	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları	15	20	35
Karaciyer	20	15	35
Kâlp	11	10	21
İdrar yolu	0	0	0
Sinir	30	15	45
Göz	0	0	0
Kulak, buğaz, burun . .	0	0	0
Sıtma	150	120	270
Bağırsak	0	0	0
Bağırsak kurtları	0	0	0
Zatürre	5	5	10
Zatülcenp	0	0	0
Romatizma	20	20	40
Akciyer veremi	0	0	0
Sair âza veremi	0	0	0
Grip	18	13	31
Belsoğukluğu	0	0	0
Kadın hastalıkları	0	0	0
Harici haetahklar	0	0	0
Sair hastalıklar	0	0	0
Bronşit	33	20	53
İshal ve Anterit	14	12	26
Yekûn	262	326	588

Konya Hilâlahmer heyeti

Samsunda Bayram münasebetiyle rozet dağıtan yavrular

Beşiktaş Hilâliahmer heyeti

26/9/31 tarihinde Aydında Hilâlahmer cemiyeti menfeatine tertip olunan Azeri Türkleri müsâmeresi
münasebetile çektilen fotoğraflardan

TÜRKİYE
HILÂLIAHMER MECMUASI
ANKARA

PARTIE FRANÇAISE

Table des matières de la partie
Turque

- 1 — Il faut prendre des mesures pour protéger la population civile,
contre la guerre Aero - Chimique.
 - 2 — Comment nourrir nos enfants.
 - 3 — Le corps des désinfections.
 - 4 — Les gardes malades pendant la guerre.
 - 5 — Qu'est - ce que nous donnons et qu'est - ce que nous voulons.
 - 6 — Les nouvelles du Croix - Rouge.
-

Table des matières de la Partie Française

- 1 — Nouvelles du Croissant-Rouge.
-

Les nouvelles du Croissant Rouge

AIDE A LA SOCIÉTÉ ANTITUBERCULEUSE DE SMYRNE

Par sa lettre du 3/5/932 la Présidence de la Société de la lutt contre la Tuberculose de Smyrne nous demande de lui prêter 50 tentes pour le camp qu'ils vont installer durant le mois d'aout de (Yaman Dağ) sur les collines.

Il a été donné satisfaction à cette requête.

*
* *

LES AFFICHES POUR LA PROPAGANDE CONTRE LE TRACHOME

Une vingtaine de caisses d'affiches imprimées par le Musée d'Hygiène de Dresde ont été achetées par notre Société et données au Ministère de l'Hygiène et de l'Assistance Sociale, afin d'être employées comme réclame contre le trachome..

*
* *

AIDE AUX INCENDIÉS

Il a été décidé d'accorder une aide de 500 Ltqs. aux éprouvés de l'incendie de Yenidje

*
* *

Il a été décidé d'ajouter un supplément de 327 Ltqs. à l'aide accordée aux incendiés du village de Déréyudjek.

*
* *

Il a été décidé qu'il serait accordé par notre Société une somme de 3000 Ltqs. au Dispensaire Antituberculeux de Stamboul.

*
* *

VALIDATION DES BUDGETS DE NOS CENTRES ET SUCCURSALES

Ont été validés les budgets de:

Eminönü et ses environs, Malatiya, Aktchadag, hekimhan, Finike, Yoz-

gat, Emet, İskilip, Guediz, Tcharchamba, Eskichehir, Sorgoun, Turgutlou, Viranchehir, Tarsous, Erzuroum, Tavchanlı, Seyitgazi, Tekirdaghi, Balıkesir, Alucra, Orhaneli.

VALIDATION DES ELECTIONS DE NOS CENTRES ET SUCCURSALES

Ont été approuvées les elections de :

Yalıvatch, Finike, Yo/gat, Fatsa, Gebze, Emet, İskilip, Koulp, Akşehir, Malatya, Biredjik, Amasya, Tokat, Kilis, Sarıkamış, Aydın, Turgoutlou, Biledjik, Tarsuz, Biredjik, Akhisar (Smyrne) .

 Nous publierons à partir de notre prochain numéro le rapport préparé par notre Société et présenté à l'assemblée Générale de 1932

Statistique du dispensaire « KARŞIYAKA » du Comité
du Croissant Rouge Turc de Smyrne

Avril 1932

	<u>Femmes :</u>	<u>Hommes :</u>	<u>Total :</u>
1 — Maladies de l'estomac	20	10	30
2 — „ des poumons	0	0	0
3 — „ du coeur	6	4	10
4 — „ des voies urinaires	0	0	0
5 — „ des nerfs	35	15	50
6 — „ du foie	10	5	15
7 — Maladies des oreilles et du larynx	0	0	0
8 — Malaria	60	70	130
9 — Maladies de l'intestins	3	2	5
10 — Pneumonie	3	7	10
11 — Pleuresie	6	4	10
12 — Rhumatismes	13	15	28
13 — Tuberculose pulmonaire	0	0	0
14 — „ autres organes	0	0	0
15 — Syphilis	0	0	0
16 — Blénnorrhagie	0	0	0
17 — Maladies des organes génitaux de la femmes	0	0	0
18 — Maladies externes	0	0	0
19 — „ diverse	0	0	0
20 — „ des vers intestinaux	0	0	0
21 — Maladie des peaux	0	0	0
22 — Grippe	45	25	70
23 — Bronchite	20	10	30
Total	240	168	408

Tableau de Statistique hygiénique du dispensaire
 « IKİTCHECHMELİK » du Comité du Croissant - Rouge
 Turc de Smyrne

Avril 1932

	<u>Femmes :</u>	<u>Hommes :</u>	<u>Total :</u>
1 — Maladies de l'estomac	23	8	31
2 — Bronchites	94	52	146
3 — Maladies du coeur	7	16	23
4 — „ des voies urinaires . .	2	1	3
5 — „ des nerfs	18	10	28
6 — „ des voies circulatoires .	6	11	17
7 — „ des peaux	14	3	17
8 — Appendicite	0	0	0
9 — Maladies du foie et de la bile.	3	1	4
10 — Diharée et antérite	11	9	20
11 — Malaria	131	99	230
12 — Grippe	121	96	217
13 — Pneumonie	7	8	15
14 — Pleurésie	8	4	12
15 — Tuberculose pulmonaire . .	7	9	16
16 — „ des autres organes .	3	1	4
17 — Rhumatismes	16	8	24
18 — Nephrite	4	2	6
19 — Maladies diverses	0	0	0
20 — Coqueluche	0	0	0
Total	522	379	901

Tableau de Statistique hygiénique du dispensaire
 « IKÍTCHCHEMELİK » du Comité du Croissant - Rouge
 Turc de Smyrne
Mai 1932

	Femmes	Hommes	Total
1 — Maladies de l'estomac	13	18	49
2 — „ de la Diabète	0	0	0
3 — „ du cœur	12	25	37
4 — „ des voies urinaires	11	13	24
5 — „ des nerfs	58	21	79
6 — „ de circulation	9	14	23
7 — „ du Bronchite	97	33	130
8 — „ de la peau	38	20	58
9 — „ de la Diarrhée et l'anterite	22	19	41
10 — „ l'appendisite	1	3	4
11 — Malaria	214	158	372
12 — Grippe	75	56	131
13 — Pneumonie	1	1	2
14 — Pleuresie	12	14	26
15 — Tuberculose pulmonaire	3	6	9
16 — „ des autres organes	2	0	2
17 — Rhumatismes	40	21	61
18 — Du foie et de la bile	9	3	12
19 — Faiblesse congenitale	2	0	2
20 — Nephrite	2	9	11
21 — Divers	0	0	0
22 — Vieillesse	67	58	125
23 — La coqueluche	5	1	6
24 — La cancer	0	0	0
25 — La syphilis	0	0	0
Total	493	711	1204

Statistique du dispensaire « KARCHIYAKA » du Comité
du Croissant - Rouge Turc de Smyrne

Mai 1932

	Femmes :	Hommes :	Total :
1 — Maladies de l'estomac	15	20	35
2 — „ des poumons	0	0	0
3 — „ du cœur	11	10	21
4 — „ des voies urinaires	0	0	0
5 — „ des nerfs	30	15	45
6 — „ du foi	20	15	35
7 — Maladies des oreilles et du larynx	0	0	0
8 — Malaria	150	120	270
9 — Maladies des intestins	14	12	26
10 — Pneumonie	5	5	10
11 — Pleurésie	0	0	0
12 — Rhumatismes	20	20	40
13 — Tuberculose pulmonaire	0	0	0
14 — „ des autres organes	0	0	0
15 — Syphilis	0	0	0
16 — Grip	18	13	31
17 — Maladies externes	0	0	0
18 — „ diverses	0	0	0
19 — „ des vers intestinaux	0	0	0
20 — Bronchite	33	20	53
Total	262	326	588

KARAHİSAR
MADEN SUYU
HERYERDE
BULUNUR

Hilâliahmer Afyonkarahisar Maden suyu

Menbânda doğrudan doğruya en asrî makinelerle ve bir mütehassıs tabibin nezareti daimesi altında istihsal ve şişelere imla edilmektedir. İştirak ettiği bilûmum sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Terkibi itibariyle: mide, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında te'sirâtı şifaiyesi vardır. Sofrasında daima karahisar

Madensuyu bulunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan varestede kahlırlar.

Afyonkarahisar Madensuyu

Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır.

Hasılâtı Hilâliahmer Cemiyetine aittir.

Bilûmum eczahane ve bakkaliye mağazalarında satılır.

VATANDAŞ

“Havacılık,, ve “Spor,, Mecmuasını oku. Hem tenevvür edersin hem de yurdunun müdafaasına hâdim faydeli bir kuruluşa yardım etmiş olursun.